

T R A N S K R I P T
16. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE, ODRŽANE 16.4.2008. GODINE, S POČETKOM U 14,10
SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo. Dame i gospodo, poštovane kolegice i kolege delegati i prisutni predstavnici Saveta ministara, međunarodnih institucija, poštovani predstavnici medija, sve vas pozdravljam i otvaram 16. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na današnjoj sjednici prisutno je 14 delegata, od toga četiri iz bošnjačkog naroda, pet iz hrvatskog naroda i pet iz srpskog naroda.

Gospodin Sulejman Tihić opravdao je odsustvo s obzirom da je zaista opravdano spriječen da prisustvuje današnjoj sjednici. U tom kontekstu, ja bih htio samo nešto da pojasnim. Mi smo se, kao što znate, na zadnjoj sjednici bili dogovorili da u slučaju prihvatanja zakona iz seta reforme policije na Predstavničkom domu da će Dom narod održati sjednicu u ponedjeljak i mi smo tu sjednicu bili zakazali. Gospodin Filipović i ja zajedno u razgovoru sa gospodinom Tihićem donijeli smo odluku da se sjednica pomjeri za dva dana, jer je gospodin Tihić imao iskrenu potrebu da danas pred očima javnosti BiH iskaže svoj stav o reformi policije. Mi smo u dogovoru to prihvatili i odgodili sjednicu za danas. Meni je zaista istinski žao što zbog zdravstvenih problema gospodin Tihić nije u mogućnosti da danas kaže svoj stav, ali to je ono što sam smatrao potrebno da kažem i da vam objasnim zašto ja danas predsjedavam, dakle, ovom sjednicom. On je htio da iznese svoj stav, no zdravstvene okolnosti nisu mu to omogućile. Ja mu želim brz oporavak i nadam se da će biti još dosta političkih bitaka, a i lično je zadovoljstvo ponekad učestvovati u tim bitkama i u razgovorima sa gospodinom Tihićom.

Vi ste za današnju sjednicu dobili dnevni red od 16 tačaka. To je usaglašeni dnevni red Kolegija Doma naroda.

Pitam delegate: Ima li neko dopunu dnevnog reda?

Gospodin Šaraba se javlja za riječ.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja želim da kažem jednu stvar koja je vezana za današnju sjednicu. Dakle, koristim ovu priliku da je iznesem kod utvrđivanja dnevnog reda. Ja lično izražavam nezadovoljstvo zbog zakazivanja i održavanja sjednice Doma na današnji dan. Razlog za to je sledeći. Prije otprilike dva mjeseca Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost obavijestila je kolegije domova da će

se 16., 17. i 18. aprila održati jedna značajna konferencija posvećena regionalnoj saradnji i da se u te dane ne planiraju sjednice domova. Nažalost, Kolegij nije ispoštovao ovaj dopis Zajedničke komisije, a trebao je to uraditi s obzirom na važnost teme i s obzirom na važnost sastanaka i dešavanja koji se danas dešavaju na jednom drugom mjestu.

Zato ja izražavam ovaj svoj protest u uvjerenju da će se u narednom periodu imati malo više sluha i smisla za neke stvari koje se dešavaju, a nisu vezane samo za Sarajevo. Može nešto da se održi u Trebinju i da za to bude daleko više uvažavanje i poštovanja.

Hvala vam.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala.

Ja u ime Kolegija, cijenjenog delegata Šarabu jako poštujem, ali mislim da u ovom konkretnom slučaju argumentacija uopšte nije na njegovoj strani.

Prvo, ne može Zajednička komisija određivati, stavljati se ispred Doma naroda kao skupštinskog doma i ne može komisija biti u prioritetu prije Doma.

Drugo, taj sastanak traje, koliko smo čuli od Vas, tri dana i ja se nadam da ćete dva dana imati priliku u punom sastavu da budete, a oni koji su planirali sigurno neće odgoditi put samo zbog danas.

I treće, mi smo cijenili prioritet i značaj stvari. Nije zasjedanje te komisije i, ma koliko da je ona relevantna, ja to uopšte ne potcjenjujem, ipak u poređenju sa značajem teme koju imamo, a i prethodno sam obrazložio razloge zašto sam i ja i gospodin Filipović i gospodin Tihčić napravili taj kompromis. I posebno, ne mogu prihvatiti da je to zbog toga što se sjednica održava u Trebinju.

Međutim, evo čuli smo prigovor. Ja mislim da se o tome nema potrebe izjašnjavati jer je sjednica zakazana. Imali smo priliku čuti prigovor.

Ima li dopuna dnevnog reda?

Ako nema, prelazimo na prvu tačku, to su:

Ad. 1. Odgovori na delegatska pitanja

MLADEN IVANIĆ:

Odgovor na delegatsko pitanje dobio je delegat Šaraba. Moje pitanje je: Je li zadovoljan odgovorom?

SLOBODAN ŠARABA:

Gospodine predsjedavajući!

MLADEN IVANIĆ:

Jedino bih ja gore galeriju zamolio da bude tiša jer dobro se čuje ovamo, pa nas ometate.

SLOBODAN ŠARABA:

Budući da sam odgovor dobio prije nekih sat vremena, da je odgovor jako obiman i da ima veoma puno materijala, nisam uspio za ovo vrijeme da utvrdim tačnost onih stvari koje su navedene ovdje i zato ću iskoristiti svoje pravo da se o njemu izjasnim na narednoj sjednici.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li novih delegatskih pitanja? Javio mi se do sada gospodin Filipović, pa gospođa Majkić, pa gospodin Šaraba.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine predsjedavajući.

Ja ću postaviti jedno pitanje s više točaka Vijeću ministara i ovo pitanje je uz podršku cijelog Kluba Hrvata u Domu naroda.

S obzirom da je za provedbu Okvirnoga zakona o visokom obrazovanju u BiH kao i za koordinaciju i razvoj visokog obrazovanja u BiH odgovorno Ministarstvo civilnih poslova BiH, a što je dužno činiti uz konsultacije s drugim nadležnim ministarstvima, ja pitam:

1. Zašto se implementacija navedenoga zakona provodi bez suradnje s kantonalnim, odnosno županijskim ministarstvima, budući da je odredbom članka III.4. b) Ustava Federacija BiH, citiram: 'Utvrdjivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranju obrazovanja, propisano kao isključiva nadležnost kantona, odnosno županija, a ne Federacije BiH'.

2. Zašto se u procesu implementacije navedenog zakona, poglavito u nastojanju utemeljenja najvažnijeg tijela Državne agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete u postupak predlaganja kandidata za članove Upravnog odbora ove Agencije, kao samostalne upravne organizacije, Odlukom resornog ministra od 27. veljače 2008. godine, uključuje Ministarstvo obrazovanja i nauke Federacije BiH čije nadležnosti u oblasti visokog obrazovanja ne poznaje niti Ustav, niti Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH?

3. Hoće li i kada resorni ministar zbog već navedenih razloga povući spomenutu odluku od 27. veljače 2008. godine o utvrđivanju kriterija za izbor i imenovanje članova Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete, jer su na četiri mjesta u tri točke spomenute odluke u točki 5., 6. i 7. zaboravljeni ili namjerno izostavljeni kantoni, odnosno županije, a navedena oba entiteta ili samo Federalno ministarstvo obrazovanja, što nema ustavnog niti zakonskog uporišta.

4. U osporavanoj odluci o utvrđivanju i kriterijima za izbor i imenovanje Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete, djeluje zbunjujuće tekst na kraju točke 5., citiram: 'Ministarstvo prosvjete i kulture RS će u ukupnom broju predloženih

kandidata uključiti i kandidate Odjeljenja za obrazovanje Brčko Distrikta BiH'. Iako je jasno definiran pravni položaj Distrikta, citirani tekst otvara dvojbu: Je li Brčko Distrikt BiH ili Distrikt RS?

I kao 5. točku: *Zašto se ignoriraju zahtjevi Sveučilišta u Mostaru i drugih sveučilišta u BiH prezentirani resornom ministarstvu da se na temelju njihovih primjedbi na Vijeću ministara utvrde izmjene i dopune Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH i dostave Parlamentarnoj skupštini BiH na razmatranje i usvajanje?*

Ja bih molio odgovor u pisanom obliku. Hvala lijepa.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo, gospodine Filipoviću.
Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Pitanje je upućeno kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine.

Kao što smo obaviješteni iz medija, po nalogu Tužilaštva BiH juče su pripadnici Državne agencije za istragu i zaštitu izuzeli određenu dokumentaciju o poslovanju BH RTV. Kako smo obaviješteni, SIPA je po nalogu tužioca za opšti kriminal, međunarodnu saradnju i terorizam izuzela određenu dokumentaciju, a u vezi sa revizorskim izvještajima za 2005. i 2006. godinu ove institucije. Zajednički Kolegijum oba doma Parlamentarne skupštine BiH jednoglasno je podržao inicijativu Predstavničkog doma i postigao saglasnost da se na zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine održi rasprava na temu: 'Poslovanje Javnog RTV servisa BiH i mjere za prevazilaženje stanja utvrđenog revizorskim izvještajima o finansijskom poslovanju ovog servisa za 2005. i 2006. godinu'. Sjednica oba doma Parlamentarne skupštine planirana je da se održi krajem marta ili početkom aprila, s tim da će se tačan termin naknadno utvrditi.

S obzirom na alarmantno stanje u ovom Javnom servisu, molim Kolegij da me obavijesti kada će se održati ova sjednica?

Odgovor molim pisanim putem. Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ja se nadam da ćemo do tog imati vrlo brzo Zajednički kolegiji i upravo treba da se dogovorimo o tome.

Gospodin Šaraba. Samo pismeno pitanje mi treba po Poslovniku, a dobro je.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja svoje delegatsko pitanje upućujem Ministarstvu bezbjednosti.

A ono glasi:

Šta će preduzeti Ministarstvo bezbjednosti na rješavanju problematike smanjenja vremena čekanja prilikom prelaska državne granice između BiH i Crne Gore na Graničnom prelazu Sitnica prema Herceg Novom?

Obrazloženje: veliki broj građana BiH koji u zadnje vrijeme prelazi državnu granicu prema Herceg Novom već sada u dane vikenda čeka i više od pola sata, a u sezoni i po dva sata da bi prešao državnu granicu. Prilikom prošlogodišnje posjete Crnoj Gori i njihovom Ministarstvu bezbjednosti, Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost dobila je informaciju i uvjeravanja da će se formalnosti oko izdavanja turističkih propusnica koje se izdaju građanima BiH pojednostaviti. Nažalost, ništa nije urađeno u tom pravcu i ja postavljam naprijed navedeno pitanje i molim pismeni odgovor.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li još prijavljenih za pitanja? Nema.

Zaključujem ovu tačku dnevnog reda i prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, a to je:

Ad. 2. Usvajanje Zapisnika 15. sjednice Doma naroda

MLADEN IVANIĆ:

Zapisnik ste dobili. Da li se neko javlja za riječ? Ne javlja. Prelazimo na izjašnjanje.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati ko je, ustvari nema više ko je „za“ nego možete glasati po novom metodu.

Hvala lijepo.

Konstatujem da je Zapisnik usvojen sa 14 glasova, jednoglasno 14 glasova „za“.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda, to je:

Ad. 3. Zahtjev Predstavničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 122. Poslovnika Doma naroda

MLADEN IVANIĆ:

Ima li predlagač potrebu da prije izjašnjenja da neko obrazloženje. Pošto je gospodin Lozančić ispred Doma ... ako ima tamo ili da se prvo opredijelimo. Hoćemo se prvo opredijeliti o proceduri, pa ćemo onda vidjeti?

Gospodin Rančić, znao sam ja da će ovdje krenuti zanimljivo odmah. Gospodin Rančić, pa ćemo onda vidjeti.

HAZIM RANČIĆ:

E, hvala lijepo.

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, dakle Predstavnički dom je predložio da razmatramo ova dva zakona, dakle o nezavisnim i nadzornim tijelima kao i Direkciji za koordinaciji policijske strukture u BiH po hitnom postupku, smatrajući da se radi ili o hitnim zakonima ili o zakonima koji nisu tako obimni i složeni i da bi mi mogli, je li, ove zakone razmatrati u hitnoj procedurim, a što znači da smo mi u poziciji kao delegati da o ovim zakonima samo raspravljamo i glasamo po principu *uzmi ili ostavi*.

Dakle, cijelom domu pa ni klubovima, pa ni delegatima u Domu naroda nije data mogućnost da se o ovako važnim pitanjima raspravlja u redovnoj proceduri i da se eventualno amandmanskom procedurom pokuša omogućiti izmjene i dopune ovih zakona. Ne mogu prihvatiti da kažemo da ovi zakoni ili nisu, nisu važni, pogotovo, ako neko ili većina, odnosno predlagači i oni koji su usvojili ove zakone u Predstavničkom domu tretira i pledira da se radi o reformskim, o reformskim zakonima. Dakle, ovo su veoma važne oblasti. Radi se o osnivanju sedam, ne jednog tijela, nego sedam tijela na nivou BiH i smatram da bi bilo neophodno da se o ovim zakonima raspravlja u redovnoj proceduri kako bi se delegatima Doma naroda, je li, kao i ostalim poslanicima omogućilo da amandmanski djeluju na ove zakone.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo, gospodine Rančiću.

Gospodin Koprivica. Dakle, ja sam već otvorio raspravu o tome da li ćemo usvojiti Zahtjev da se odlučuje u skladu sa članom 142. našeg poslovnika. To je rasprava sad o tome.

ZORAN KOPRIVICA:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolege, dame i gospodo, gospodo iz Vijeća ministara i ostali prisutni, ja se ne bih složio sa ovim prijedlogom, odnosno komentaram gospodina Rančića, kolege Rančića, čisto iz razloga što je upravo i ovaj dom, kao što je to učinio i Predstavnički dom u mjesecu februaru, usvojio Razoluciju o ubrzanju procesa pristupanja BiH EU. Samo ću pročitati dva prva stava, mislim dva prva stava iz ove rezolucije, gdje je:

Parlamentarna skupština BiH je jednoglasna u ocjeni da je punopravno članstvo u EU strateški cilj i državne politike BiH i glavni dio njene vanjskopolitičke strategije. Inspirisani idejom da u što kraćem roku budu ispunjene obaveze potrebne da BiH potpiše Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, Parlamentarna skupština BiH traži od svih tijela i državnih institucija da intenziviraju aktivnosti u vezi sa završetkom reformi koje će omogućiti potpisivanje navedenog sporazuma.

Znači, ova rezolucija koju smo jednoglasno usvojili i na jednom i na drugom domu, obavezuje nas da kao poslanici, odnosno delegati jednog i drugog doma, upravo u tom smislu se i ponašamo. Tako da ovaj prijedlog gospodina Rančića da se zakon, ovi zakoni razmatraju po redovnoj proceduri se direktno znači kosi sa onim što smo prije mjesec i po dana odlučili. Stoga predlažem da se ova procedura kako je i predloženo i u dnevnom redu ispoštuje i da ove zakone razmatramo po hitnom postupku.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li još? Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Poštovane kolege, poštovani članovi Savjeta ministara, cijenjeni mediji i gosti, ja želim da dam svoj doprinos vezan za ovaj stav gospodina Rančića. Naš narod kaže: opasnost je u odlaganju. I znamo tačno odakle i zašto dolaze prijedlozi za odlaganje. Svi građani ove zemlje danas, mnoge međunarodne organizacije u BiH i van nje, budno prate ovu sjednicu, čekajući kakva će naša odluka biti. Ja zaista ne bih imala obraza, u Bosni se to kaže obraza, jel' gospodine Rančiću, da kažem: izvinite, čekaćete još za našu odluku ko zna koliko vremena. Nema nijednog razloga da se ne podrži ovakav zahtjev da ovo ide po hitnoj proceduri i Klub srpskog naroda će takav stav podržati.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li dalje? Je li replika? Gospodin Rančić: replika.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Dakle, uvažene kolege iz Kluba delegata srpskog naroda fino govore. Ja bih povjerovao tome da na sjednici od 25. februara kada smo zajedno svi ovdje radili, prilikom rasprave upravo o navedenim zakonima, ja sam bio taj koji je predlagao zaključak Domu naroda. Mogu da vam to pokažem, dakle, to ste svi dobili, u kome sam pozivao da izglasamo zaključak kojim pozivamo EU i sve ostale relevantne faktore ... da odmah potpišemo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. I samo ću vas podsjetiti da upravo kolege na čelu sa kolegicom Dušankom Majkić, predsjednicom kluba, su glasale protiv ovakvog zaključka. Dakle, oni su bili protiv da mi još u februaru potpišemo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

MLADEN IVANIĆ:

Replika: gospođa Majkić.

Pa ću ja onda objasniti da sam ja i mimo volje srpskog naroda, šalim se, zato što je to bila proceduralno greška.

Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Sjećam se Vaše inicijative, gospodine Rančiću, ali niste završili misao do kraja. Bilo je rečeno da EU treba da potpiše Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ne čekajući usvajanje zakona o reformi policije. Pa sam Vam, koliko se sjećam, i tad rekla: to je vođenje politike na balkanski način i neće to niko prihvatiti. I vidjeli ste da su zaista bili istrajni do samog kraja, da su rekli: nema potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji bez donošenja ova dva zakona. Dakle, Vaše ideje su samo dobro koliko su ostvarive, ove koje ste predložili nisu bile ostvarive.

MLADEN IVANIĆ:

Molim vas, prvo se javila gospođa Čolo. I ja pitam: je li diskusija ili je replika? Replika. E onda Vi, pa Ibrahimpašić.

ALMA ČOLO:

Pa ja razumijem potpuno gospođu Majkić jer, ukoliko danas prođu ovi zakoni, predstavnici delegacije u Parlamentu iz RS treba da budu sretni. Jer su dobili reformu policije koja nije reforma policije, koja zadržava policiju RS u onom kapacitetu i sa onim djelokrugom rada kakav je i do sada, a dobit će i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji svi želimo. Tako da ja razumijem njenu sreću zbog toga da ovi zakoni idu po hitnoj proceduri, ali mora razumjeti i nas koji smatramo da ovo nije reforma policije i da ne dobivamo policiju koja je zasnovana na tri evropska principa i morate razumjeti zašto mi smatramo da ovakvi zakoni ne treba da idu po hitnoj proceduri a, naravno, poštovat ćemo volju većine i rezultati glasanja treba da odluče o tome.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ja vas molim oko, biće kad, kad riješimo proceduru, biće vremena za ove sve stvari, da ne trošimo sve argumente, a sve je prva tačka dnevnog reda i jedno i drugo. I broj javljanja možemo i ograničiti tako da vas molimo razmislite kad argumente trebate iznositi, ključne.

Prije vas za repliku prvu Vam se javio gospodin Rančić. Prvo gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Dakle, imam ispravku krivog navoda. Kolegica Majkić je kazala da sam ja u svom zaključku nudio potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a bez reforme policije, šta nije tačno. Molim vas lijepo da svi pogledate Prijedlog zaključka pod brojem 02-50-1-16-12/08 od 25.2.2008. godine. Evo, to tako izgleda, svi ste to dobili, ja sam to rukom pisao. I upravo u stavu (2) Prijedloga zaključka sam predlagao da sva četiri uvjeta za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju: saradnji sa Haškim tribunalom, reforma javne uprave, reforma RTV servisa i reforma policije budu sadržani u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Dakle, ja sam podrazumijevao i ovu reformu, nisam je izbjegavao i nije tačno šta je kolegica rekla.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Poštovana kolegice Čolo, ništa RS nije dobila, mi smo samo zadržali jedan konzistentan stav koji smo od samog početka zajedno sa ostalih pet lidera, znači pet lidera, ovaj šesti, zaboravljam, on je odstupio. Samo smo bili konzistentni do kraja. Ono što smo potpisali u Mostaru, ostali smo dosljedni do kraja i ništa nismo dobili, dakle, samo smo ostali dosljedni da ono što je bio dogovor i ostvarimo ga za razliku od Vaše partije.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Mislim da smo to sad razjasnili. Nismo još. Ja uporno od sekretara tražim da mi vidi je li postoji ograničenje replika da vas upozorim da zasad neću još dok ne dobijem taj poslovnik ali.

Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO:

Pa ja ne mogu da se složim sa ovim, jer ... i Mostarska deklaracija se zasniva na reformi policije koja je u skladu sa tri evropska principa. Dozvolite da ... tumačenje tri evropska principa sa naše strane je takvo da mi smatramo da ovo nije reforma koja je u skladu sa ta tri evropska principa, i u tom smislu mislimo da je odstupljeno od Mostarske deklaracije. Ali tumačenje je tumačenje i ... svako ima pravo da tumači na svoj način.

MLADEN IVANIĆ:

To ćemo oko suštine, molim vas, ako može ikako.

Gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti i članovi Vijeća ministara, ja ću odmah reći kolegici Čolo da ja ne spadam u one koji je sretan zbog onoga što će se danas desiti. Vjerovatno će biti usvojeni ovi zakoni. Bit ću samo nesretan. S druge strane, ja pokušavam na racionalan način se odnositi prema tom pitanju. Dakle, prema jednome poslu kojeg trebamo obaviti koji nam ne mora biti drag, ali ga moramo ... obaviti. I odmah kažem da je moj osobni stav, stav Kluba hrvatskoga naroda u ovome domu da mi podržavamo postupak koji je predložen od Zastupničkog doma, jer mislimo da on neće ugroziti suštinu. Suštinske primjedbe koje su pojedini klubovi i zastupnici imali već su uglavnom plasirane preko Zastupničkog doma i tamo

su dobile ... i ne bi se ništa bitno promijenile u ovome domu, osim da bismo možda dobili jednu novu odgodu na neodređeno vrijeme.

I drugo što želim reći, dakle bez uloge arbitra, ali pokušaj da se postigne jednu potpuno neutralnu poziciju. Ne vjerujem ja da su predstavnici srpskog kluba proeuropski usmjereni kad govore o Europi, niti da su predstavnici bošnjačkog kluba antieuropski raspoloženi. U pozadini svih ovih nastojanja i pokušaja kombinatorika stoji nesuglasnost sa rješenjima koja donose ova dva zakona koja su na dnevnom redu. Ne zbog njih samih, nego zbog toga što se Bošnjaci užasno boje da će to biti model ustavne reforme, a o tome potom.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Ibrahimpašić.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Pa evo, mi čitavo vrijeme ovdje vodimo raspravu o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Koliko ja znam, to nije tačka dnevnog reda. Tačka dnevnog reda je, između ostalog, da u dijelu tačke glasamo o zakonu, hoćemo li po hitnom postupku ili nećemo, a ja molim da to stavite na glasanje.

MLADEN IVANIĆ:

Dobro. Ja cijelo vrijeme pokušavam to reći da će biti prostora za razgovor ..., jer tek poslije o zakonu idemo. Sad je samo procedura. Dakle, nema više prijavljenih za glasanje, za izjašnjenje o proceduri po članu 122. pa ja to stavljam na glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Hvala lijepo.

Uz četiri glasa „protiv“ i 10 glasova „za“, uz dovoljnu entitetsku većinu, i u jednom i u drugom slučaju, usvojen je prijedlog da se o ovom zakonu izjašnjava po članu 122.

Otvaram sada raspravu o samom zakonu i pretpostavljam da bi, ako gospodin Lozančić nema, otvaram raspravu.

Javlja li se neko za riječ?

Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, poštovani predsjedavajući!

MLADEN IVANIĆ:

Izvolite, izvolite, ja se pripremam za gospodina.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovani članovi Savjeta ministara, dragi gosti, evo danas ponovo nastavljamo sa trakavicom koja se zove reforma policije. I pitam se zaista: Zašto ova sjednica nije održana u ponedjeljak, iako smo evo dobili tumačenje prvog zamjenika zbog čega se danas ovako dešava kako jeste.

Bez obzira, i to što je sjednica Doma važnija od sjednice komisije, ovaj dom treba da zna da je, dakle, danas u 12,00 sati trebala Komisija za odbranu i bezbjednost da zasjeda, da je ona organizator Regionalne konferencije o saradnji i pružanju pomoći u kriznim situacijama i prirodnim katastrofama i da toj konferenciji prisustvuju ... značajni ambasadori i ministri iz zemalja iz okruženja. I danas će BiH pokazati da nije dobar domaćin. To ne može da bude svejedno ni ovom domu. Posebno zbog toga što u ovakvom istom sastavu nije bilo razloga da se sjednica ne održi u ponedjeljak.

Dakle, neke političke partije i njihovi lideri su se savršeno uživali u ulogu gubitnika i između evropskog iz azijskog puta nisu izabrali evropski. Ne samo da su uradili sve protiv vlastitog naroda da ovi zakoni ne prođu, jer biti protiv svog naroda znači ne biti dio evropskih integracija nego su naudili i ovim drugim narodima koji žive ovdje. Usvajanjem ovakvih zakona o policiji od strane Predstavničkog doma, svi su mislili da su pale tenzije i da se to pitanje potvrđivanja od strane Doma naroda svodilo samo na pitanje dana. Ali onda smo pali u tešku agoniju i svakodnevno razmišljali hoće li uopšte do ove sjednice doći, ako dođe, kako će ona biti završena. Hoće li nekome pasti napamet, a zna se kome, ko će povlačiti za sobom zahtjev za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa i dr.

Dakle, za reformu policije od samog početka je poznato da nam treba kompromis i dogovor. U ovom trenutku lideri SNSD-a i Stranke za BiH su ga pokušali pronaći, prihvatajući svoju odgovornost, ali i ozbiljnost političkog trenutka u kojem su imali dvije mogućnosti. Prihvatiti ova dva zakona i time napraviti ključni iskorak i omogućiti ovoj zemlji da potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju započne svoj put ka evropskoj budućnosti, ili da poput SDA, još nekoliko beznačajnih partija, bez vizije i bilo kakvog alternativnog rješenja za zemlju tonemo sami i izolovani na dnu porodice evropskih naroda i da nas gotovo sve, koja nas gotovo sve moli da usvajajući ova dva zakona pokažemo političku zrelost i poštovanje međusobnih dogovora.

Ponovo sam se sjetila našeg genijalnog nobelovca Ive Andrića i njegove pripovijetke „Pismo“ iz 1920. godine i trebalo bi se često sjećati ovog velikog pisca i tumačiti bosansku stvarnost koja kaže: *Možda bi u Bosni trebalo opominjati čovjeka da se na svakom koraku, u svakoj misli i svakom najuzvišenijem osjećanju čuva mržnje urođene, nesvjesne, endemične mržnje, jer toj zaostaloj i ubogoj zemlji, u kojoj živi zbijeno četiri razne vjere, trebalo bi četiri puta više ljubavi, međusobnog razumijevanja i snošljivosti nego drugim zemljama, a u Bosni je naprotiv nerazumijevanje, koje povremeno prelazi u otvorenu mržnju, gotovo opšta karakteristika stanovnika između raznih vjera. Jazovi su tako duboko da samo mržnja uspijeva ponekad da ih pređe.* Zatvoren citat.

Nevjerovatno koliko je Andrić i danas aktuelan i nevjerovatno je koliko od tog genijalnog pisca nismo ništa naučili. Policijska organizacija je važno unutrašnje pitanje svake zemlje, a pogotovo složenih država kao što jeste BiH. Zato to pitanje mora biti pažljivo razmotreno i na

mnogo kompromisa zasnovano. U svakoj državi, pa i u evropskoj strukturi, policiju prati ustavno uređenje zemlje. Neki su pokušali dokazati da u BiH taj princip nikako ne bi trebao da važi. Pa su kroz raspravu o reformi policije sjetili se svega onoga što se zovu nerealizovani ciljevi još od završetka rata. Izgradnja međunacionalnog povjerenja je proces. To se ne nameće i ne gradi protiv dejtonskih zahtjeva za ukidanjem entiteta, Policije RS, centralizacijom svega i svačega. Kako to nije moguće, SDA i SDP na sve moguće načine pokušali su da popravkama zakona RS oduzmu ustavne nadležnosti i da od nje naprave praznu ljušturu, i ovo nije prvi put da se to pokušava, da se na taj način pokušavaju prejudicirati ustavne rješenja.

RS štiti ustavni poredak BiH, jer ne pristaje da se Ustav mijenja mimo ustavne procedure. Ni reforme nisu reforme ako nema saglasnosti oko rješenja ili dogovora oko rješenja. Dakle, hoću da vjerujem da će danas biti postignut taj konačno potreban kompromis i sporazum između ključnih aktera u ovom procesu i u ime Kluba delegata srpskog naroda kažem da ćemo podržati prijedloge ovih zakona.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Rajić, pa Ivanić, pa ali prije toga, oprostite, oprostite svi, gospodin ministar Sadović se bio javio za riječ. Predlažem da se Dom izjasni. Mi u skladu sa Poslovníkom možemo omogućiti ministru, međutim ja mislim da prvo treba gospodin Rajić, pa ćemo onda Ivanića, pa ćemo onda gospodina Sadovića. Prema tome, gospodine Sadoviću, u skladu s našim poslovníkom, Vi ...imate pravo da se obratite, ali ne duže od 10 minuta, to jedino.

Izvolite, gospodine Rajiću.

BOŽO RAJIĆ:

Pa evo, gospodine predsjedavajući, još jednom, čini mi se nekako primjereno u raspravi o suštini ova dva zakona, ja to pokušavam držati zajedničkim, zajedničkom temom, istom točkom, mogu se nadovezati na misao kojom sam završio kad smo govorili o proceduri, dakle, govoriti o jednom nevjerovatno izraženom strahu. Gospođa Majkić je na određen način dotaknula pitanje naših strahova i nepovjerenja. Ja ih ne bi elaborirao u lirskoj već nekoj drugoj dramatičnijoj interpretaciji, ali činjenica je to da je pitanje povjerenja i pitanje strahova nešto što živi s nama i među nama. I da smo pozvani na to kao ljudi, kao predstavnici naroda i građana BiH u cjelini učiniti maksimalan napor da se nepovjerenje i strahovi smanjuju.

Dakle, o čemu je ovdje riječ kad je riječ o ova dva zakona? Ja ću složiti sa svima onima koji kažu da ovi zakoni nisu ni po dubini, ni po širini, ni po svom sadržaju reforma u smislu riječi što ona znači, i lingvistički i što znači pravno. Ali oni jesu – i zato sam rekao da nisam ni sretan, ni nesretan, nego potpuno svjestan odgovornosti da treba učiniti taj korak koji nam se nudi – oni jesu postavljeni uvjet da dobijemo iskaznicu, da dobijemo člansku kartu i da uđemo u proces razgovora o našem priključenju Europi kao nešem krajnjem cilju u kojem, nadam se, svi podjednako želimo ići, mada bi htjeli sa različitim rješenjima ući u tu Evropu.

Dakle, prihvaćam to da to nije cjelina reforme i, da oni koji nisu zadovoljni s tim, ja im ne bih to svrstavao u grijeh, ne bih im ispostavljaao zato račun. Imam razumijevanja za njihova

neshvaćanja i neprihvatanja takovih reformi ali nemam razumijevanja za njihovo konačno odbijanje. Dakle, u tom smislu, mi ćemo podržati, dakle, opet govorim, i kao klub, i ja ću pojedinačno kao zastupnik podržati ova rješenja, uvjereni da one predstavljaju ulaznicu za europski put i da predstavljaju početnu postaju na putu koji će se zvati dubinska i istinska reforma.

Zašto govorim? Namjerno sam istaknuo riječi dubinska i istinska reforma zato da bih ukazao da su naša oduševljenja, bilo je danas govora ovdje da ima radosti, da ima tuga. Ja sam svjedok vremena od '96. pa naovamo kada je bilo euforičnih raspoloženja u sastavu ovih tri ili četiri stranaka koje dominantno još danas čine parlamentarnu većinu u BiH. Bilo je euforičnih raspoloženja i mi koji smo tada bili skeptici ili koji smo ukazivali na razložnost te euforije bili smo prokazani na različite načine, nije sada bitno dakle, ... šire. Podsjetit ću vas da kad je došla prva inicijativa za promjenu Ustava i oživotvorenje fantomskog fenomena, pravnog, političkog i moralnog koji se zove konstitutivnost naroda, ja sam bio jedan od tih zastupnika koji je tad u Federalnom parlamentu rekao da ako to znači jedna trećina jednaka prava za tri suverena konstitutivna naroda, ako to znači participaciju kao začina u jelu, ne zanima nas ta priča, ako to znači da budemo pobrojani u preambuli Ustava, mi već jesmo to sada. I rekao sam tada da istinske reforme nije moguće provesti u sadašnjem ustavnom i teritorijalnom ustrojstvu BiH kao države.

Prošle su euforije. Nažalost, tada su mnogi bošnjački zastupnici djelovali euforično, činilo im se kao da su dotaknuli zenit svih mogućih poželjnih rješenja, a ja sam znao da se grdno varaju. Došla je 2001. Nametnuta ustavna rješenja, i danas od konstitutivnosti naroda imamo čistu političku karikaturu. Od konstitutivnosti naroda imamo rješenja koja su pola zemlje izručila u apsolutnu vlast jednom konstitutivnom suverenom narodu, drugu polovicu drugom konstitutivnom suverenom narodu, jedan treći narod iz statističke pretvorili u političku manjinu.

Dakle, ja se osvrćem na ova zakonska rješenja i podsjećam na nepotrebnost euforije i podsjećam na površnost u pristupu kada ne sagledavamo sadržaj i suštinu, nego podležemo formu. Ja sam zato da ubuduće činimo reforme koje su istinske, koje imaju sadržaj, koje imaju jasnu definiciju i, po mogućnosti, sa najvišim mogućim stupnjem suglasnosti svih nas u ovoj zemlji. Ali vas uvjeravam i tvrdim da se nikada istinska reforma u ovoj zemlji ne može provesti u postojećem ustavnom pravnom poretku. Dakle, prva pretpostavka da se govori o bilo kojoj parcijalnoj reformi je detaljno redefinirati Ustav, na način koji je moguć. Ja ne želim biti prorok pa da kažem na takav ćemo način riješiti. Al' ovaj Ustav jednostavno ne dopušta nikakve istinske reforme i, dok god on bude takav kakav jeste, mi ćemo se baviti periferijom i svaki dan će neko od nas predstavnika naroda i građana biti strašno nezadovoljan, potišten, osjećati se prevaren, preglasan itd.

I drugi aspekt problema, koji mi se čini posve primjerenim i dužan sam to kao pripadnik naroda koji se osjeća užasno potisnuto u ovoj zemlji, hrvatski narod u BiH se zaista osjeća krajnje potišteno i potisnuto, da bi oni koji zagovaraju reformu u smjeru jačanja središnjih funkcija vlasti, državne vlasti, morali imati razumijevanja za naše strahove. Dakle, ja sam maloprije pokazao jedno ljudsko razumijevanje za strah Bošnjaka da je ovo model ustavne reforme i mi se užasno toga bojimo, ali nam strah neće pomoći. Dapače, moramo se suočiti sa strahom da bismo našli neko rješenje i prestali se bojati. Dakle, hoću reći ovo: da je inzistiranje na jačanju države na način kako se to prekticira u Federaciji od bošnjačke većine katastrofalna poruka i tako neće biti reforme. Ovo što se radi u Federaciji zadnjih mjeseci, pogotovo što se

dešava zadnjih nekoliko dana, je najbolja preporuka da svi mi, koji imamo ustavnu poziciju, grčevito branimo, da ne damo nijednoga milimetra pomaknuti prema BiH. Jer, gospodo, u Federaciji se dešava ono što se nije dešavalo u najcrnja vremena Titove Jugoslavije kada je Beograd bio Bog, sud, ... i raj. Zato vas pozivam, predstavnike većinskog naroda i u Federaciji i u BiH, pružite nam politička, ljudska i moralna jamstva da izvlačenje funkcija sa razina entiteta, odnosno kantona i općina neće biti zloupotrebjeno na način kako se to zloupotrebjava u Federaciji. Bez toga mi ćemo se stalno vrtiti u krug i, vjerujte, mi ćemo uvijek biti na listi čekanja za Europu, ovakve nas kavi jesmo, nikada Europa neće primiti. Zato vas pozivam sve zajedno: radimo reforme koje će biti istinske i okanimo se instrumenta preglasavanja koji je očajan.

Hvala lijepo.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVALAČ
ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodinu Rajiću.

Riječ je zatražio predsjedatelj doktor Ivanić. Izvolite.

MLADEN IVANIĆ:

Kolegice i kolege, vjerovatno sam jedan od onih koji su najduže u razgovorima oko reforme policije, baš najdirektnije. Kad pogledam koliko sam dana i različitih mjesta obišao u BiH tim povodom i kavih sve sastanaka, ne samo u BiH nego i van, iznenađujuće je svaki detalj, maltene pa znam i znam kako se kretalo političko raspoloženje. Najveći problem ove reforme je što je ona od samog početka bila pretvorena u političku temu u kojoj su se tražili pobjednici i poraženi. I posebno oni koji su je u početku vodili, koji su je definisali pod firmom efikasnosti, ustvari bili su nametnuli BiH nepotrebne sukobe oko jedne teme koja uopšte nije trebala da ode ovako daleko i da traje ovoliko godina koliko je trajala. Al' to je odgovornost ljudi koji su to na početku zamislili. I onda su sve aktere doveli u vrlo tešku poziciju u kojoj je trebalo biti pobjednika i poraženih. Ja tu vrlo direktno mislim na ljude koji su osmislili reformu svojevremeno i koji su je definisali prevashodno kao političku, a ne kao pravu u podizanju saradnje i efikasnosti kako je ona u početku išla.

I, naravno, da je onda reforma dobila prostor u kome ne možete postići saglasnost. Bilo bi jako lijepo da se ovaj zakon donese, ajde da kažem, jednoglasno u Domu naroda, jer krajnji njegov rezultat jeste naše potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. A politički akteri su dovedeni jednim velikim obećanjima na početku da će to biti kraj, ne znam, maltene, pa koncept u neku novu ustavnu reformu i ne znam ti ni ja šta, da je vrlo teško danas, od jednog događaja koji je trebao biti svečani događaj, da nam omoguće da idemo, mi smo dobili jedan događaj koji, uvjeren sam, će imati i kasnije političkih opet reperkusija. Tema efikasnosti se ovdje davno izgubila. Ovo je bitka, bila bitka oko suštine BiH. To je, nažalost, u to se pretvorilo i kao uvijek u takvim stvarima moraju doći kompromisi. A kompromis je otprilike rekao: ovo je moguće, više od ovoga, ovog trenutka, nije moguće! I to, moje je mišljenje, usvajanjem ovog zakona neće prestati naši politički vatreni dijalozi, naprotiv biće njih još i povodom, vjerovatno, i policije ali i nekih drugih stvari, jer se to kod nas u BiH uvijek otvara. Zato bi bilo dobro da, evo ne sugerišući bilo šta, tema za naše razgovore će biti BiH takva zemlja da će to trajati, ko zna još koliko vremena, kao što je bilo u prošlosti, i moja sugestija da pokušamo, zaista, nekako suziti

raspravu i, ipak, je voditi ka tome da se izjasnimo o današnjem, jer mislim da svi znamo da odluke, koje ćemo i kako ćemo glasati, niko od nas ko je ovdje danas prisutan, neće promijeniti na bazi nekih teških riječi jedni prema drugima, nego da idemo nekako da pokušamo ...ovo dovesti do kraja.

Ovo je neka vrsta moje sugestije. Mislim da javnost, ako i o čemu, zna sve. Ja mislim da više nema čovjeka u BiH koji nije čuo za priču o reformi policije, makar i površno. Nema tog zakona koji je imao takvu pažnju kakvu je imaoovaj.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa doktoru Ivaniću.

Dakle, prije nego što damo riječ ministru sigurnosti, riječ je tražio predsjednik Kluba hrvatskog naroda, gospodin Branko Zrno.

Branko, izvoli.

BRANKO ZRNO:

Gospodine predsjedavajući, gospodine zamjeniče, ... kolegice i kolege, gospodo iz Vijeća ministara, predstavnici medija, svi vi koji jeste ovdje u bilo kojoj funkciji, sve vas pozdravljam.

A u suštini, ja sam se javio ne misleći da će gospodin Ivanić svojom zadnjom rečenicom pogoditi baš u centar. Ja sam se isključivo javio zbog toga da bih rekao, možda, u jednoj drugačijoj formi, ono što je gospodin Ivanić rekao svojom zadnjom rečenicom, koja je u isto vrijeme, makar sam ja tako shvatio, bila i poziv nama da ne moramo danas baš obnoviti i ponoviti sve ono što smo kazali, ne samo prošlih dana, nego i prošlih tjedana.

Oprostite, ali ovi zakoni o policijskoj strukturi u BiH nisu tema dana. Naravno, parafraziram onu emisiju BHT1, iako su bili makar tri-četiri puta i takva, odnosno, ta ciljana tema dana. Oni čak nisu ni tema tjedna, oni su tema mjeseca, pa možda čak i tema tromjesečja. Mislim da je, uistinu, sve što se imalo kazati, da je kazano, sve što je suprotstavljeno, da je javno suprotstavljeno, sve što je utvrđeno, određeno, iza čega se stalo, da je i određeno i utvrđeno i iza toga se stalo. Nažalost, pomaka nema. Ja sam javno rekao i na televiziji da mi je žao, posebno mi je žao što je SDA, kao najveća bh. stranka, protiv donošenja ovakvih zakona, jer oni nikada neće biti ... ono što bi bili da uz njih jeste i SDA.

Drugo, žao mi je što danas, iako znam da smo danas sazvali ovu sjednicu, zbog gospodina Tihića, iskreno mi je i osobno žao što nije danas nazočan, ali da Bog da da mu zdravlje bude dobro, a bit će vremena i za nazočnost u ovome domu. I zato bih volio da svojim diskusijama ili, nemamo mi što puno novoga reći, ponavljanjem onoga što smo sve rekli, da ne produbljujemo nepovjerenje. Ja bih žalio da, ipak, ruke koje ovdje hoće biti na jednom od ovih tastera budu, ipak, ruke povjerenja jer, poštenu budimo, mi danas, sticajem okolnosti, jesmo dovedeni u situaciju: *uzmi ili ostavi!* Ali mi smo dovedeni da bismo na kraju bili dovedeni u ovu situaciju! Sami smo sebe vodili i do ove situacije doveli, unazad, mi se ka ovoj situaciji vodimo već pune tri i po godine. Znači, jednom se moralo desiti. Da nije danas, onda bi bilo sljedeći tjedan ili sljedeći mjesec ili opet sljedeću godinu. S obzirom na način na koji se raspravljalo, na način na koji se odlučivalo i način na koji se došlo do određenih rješenja, mi smo morali doći

pred ono što danas nazivamo *uzmi ili ostavi*. Mi danas trebamo ili uzeti ili ostaviti i konačno definirati svoju poziciju. Ovo što nam se sada dešava užasno je tromo, užasno inertno, zapravo užasavajuće pred izazovima i poslovima koji nas čekaju. Ne možemo i nemamo pravo nastaviti u ovako inertnom, tromome tonu.

Ja, kolega Božo je kazao naš stav. Nemam ga ...potrebe ponavljati, a i osobno mislim i osobno se radujem onomu trenutku kada ćemo jednim sporazumom ući, makar u početak jednoga integrirajućega europskog procesa, ne samo zbog njega, ne samo zbog toga što je još nekakav fluid, što je još, hajde, nekakva slutnja, iako mi znamo što su europske vrijednosti, nego se ja nadam da je to prvi korak ka europskim vrijednostima da nam se ne bi dešavalo ono što, ja opet neću ponavljati, što je kazao kolega Rajić i što bih mogao dopuniti ali neću, mislim da je sasvim dovoljno.

Zato vas kolege molim da ne trošimo uzalud energiju, da uzalud ne ponavljamo ono što smo sto puta kazali, da uzalud ne govorimo o principima ... koje svi znamo, da i uzalud jedni prihvaćamo, odnosno pokušavamo iščitati iz ovih zakona, a drugi pokušavaju, opet, preko zakona pokazati da tih principa u njima uopće nema. Priča će ostati ista, opet će sve ostati samo na razini priče. Prema tomu, priča koja ostaje na vlastitoj razini, besmislena je i nepotrebna priča. Ja se ispričavam što sam ovo rekao, jer svatko ima pravo kazati ono što želi kazati, ali sad ću malo i praktično. Volio bih da sve ove poslove danas malo brže odradimo da bismo nas šest, evo iz ovoga saziva, mogli doći na vrijeme na jedno isto tako veoma važno mjesto i porazgovarati sa kolegama iz susjedstva.

Hvala lijepa, predsjedavajući.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo, gospodine Zrno.
Gospodin Koprivica je tražio.

ZORAN KOPRIVICA:

Gospodine predsjedavajući, ja ću predložiti, obzirom na povezanost tačaka 3. i 4., da raspravu o ova dva prijedloga policijskih zakona, iz oblasti policijske reforme raspravu vodimo ...da objedinimo raspravu, s obzirom da ne bi ponavljali kasnije po istom ovom ..., odnosno po sljedećem zakonu iste ove diskusije ili slične diskusije. Mislim da ... bi bilo poučno da o ovom prijedlogu se Dom izjasni, a da, naravno, shodno odredbama Poslovnika, izjašnjavanje ide pojedinačno.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ja vas, samo malo, metodološki hoću sve podsjetiti, sve nas. Mi sada razgovaramo samo o jednom zakonu, a još niko nije ni riječ o tom zakonu rekao, samo da, da, ...o suštini, o sadržaju zakona, ali dobro. To, razumijemo se, što samo meni stvara uvod za, nadam se, da u drugoj tački samo ovo sve nećemo ponavljati, kada bude sljedeća tačka. Dakle, ne ograničavam.

Po našem poslovniku prisutni na sjednicama se mogu izjašnjavati. Nama je predlagač ne Savjet ministara nego Predstavnički dom, ali mogu i imaju pravo govoriti ako predsjedavajući dozvoli. Ja dozvoljavam riječ 10 minuta, ne više, gospodinu Sadoviću, ministru bezbjednosti.

TARIK SADOVIĆ:

Hvala Vam, predsjedavajući, što ste demonstrirali visok demokratski kapacitet za razliku od Predstavničkog doma ... Vaših kolega koji su mi uskratili da se obratim na jednu temu koja se tiče mog resora.

Dakle, poštovani predsjedavajući i zamjenici, cijenjeni delegati, kolege ministri, poštovani predstavnici medija i civilnog sektora, istinu je, zaista, najbolje tražiti u činjenicama, naravno, informirati i političke stavove, zato mi dozvolite da vas podsjetim na jednu kratku hronologiju tih činjenica a koje se tiču reforme policije.

Dakle, reforma policije je ... najavljena sredinom 2004. godine kada je ex belgijski premijer Wilfried Martens postavljen na čelo Komisije za reformu policije. Martensova komisija je izradila Izvještaj ali ga je Narodna skupština RS odbila. ... Evropa je podržavala Martensov plan.

Politički pregovori zatim su krenuli širom naše lijepe BiH, od Vlačića, Mrakovice, Bjelašnice, Hutovog blata i Rezidencije Konak. Pošto je RS uvijek bila krivac za neuspjehe, a reforma policije je u Studiji izvodljivosti Evropske komisije predstavljala važan preduslov za početak pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju BiH sa EU, tadašnji predsjednik RS-a Dragan Čavić i Milorad Dodik su otišli kod tadašnjeg visokog predstavnika Eždauna u OHR i ubijedili njega, američkog i britanskog ambasadora, da je njihov prijedlog sporazuma okvir za reformu policije. U oktobru 2005. godine državni i entitetski parlamenti su to i potvrdili. BiH je otpočela pregovore o stabilizaciji i pridruživanju.

Vijeće ministara zatim je osnovalo Direkciju za provođenje prestrukturiranja policije u BiH, sastavljenu od domaćih i eksperata EU. Nakon godinu dana, Direkcija je završila posao. Izrađen je Plan implementacije reforme policijskih struktura u BiH. Ovo Vijeće ministara preuzelo je dužnost 9.2.2007. godine ali nikada nije stavilo na dnevni red *Plan* u čijoj izradi je učestvovao predstavnik EU. Barem pet puta sam tražio od predsjedavajućeg da ga razmatramo na Vijeću ministara. Također, ovaj parlament nikada nije raspravljao o *Planu* koji je imao podršku EU i bio u skladu sa tri principa. Podsjećam vas da je usvajanje *Plana* bilo uslov za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Evropa je dakle podržavala i tada Plan za reformu policije koji je uradila Direkcija ali nikom ništa.

Mostarska deklaracija o preuzimanju obaveza za provođenje reforme policije sa ciljem parafiranja i potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju potpisana je od strane šestorice političkih lidera 28.10.2007. godine i omogućila je parafiranje sporazuma. Mostarska deklaracija naglašava da se reforma policije mora obaviti u skladu sa tri principa, i to je nesporna činjenica. Prema tome, apsolutno ne stoje ocjene da je ... neko odustao od potpisa na Mostarsku deklaraciju.

Poslije je donesen Akcioni plan i oformljena radna grupa za izradu potrebnih zakona. Ta radna grupa nikada nije postigla konsenzus oko zakona, iako je odlučivanje konsenzusom bilo

izričito propisano. Ako nije bilo konsenzusa, nije moglo biti ni zakona. Onda nastaju političke vratolomije. Predsjedavajući Vijeća ministara preuzima radne materijale zakona i, protuposlovnički, predlaže Vijeću ministara, iako on ne može biti ovlašten predlagač. Vijeće ministara zatim usvaja nelegalne prijedloge preglasavanjem ministara iz SDA i Stranke za BiH.

Šta je bilo u parlamentarnoj komisiji, to znate: oko 60 amandmana, nijedan nije bio usvojen! I ko je i kada pokazao želju za kompromisom meni je ... nedokučivo. Zatim smo dobili tri puta po dva zakona, zapravo ista zakona, i to po hitnom postupku i, na kraju, evo opet neki, dozvolite mi slobodu da kažem, hibridni zakon, kompromis oko potpuno nevažnih stvari. Nakon pet godina stvari su okrenute naopačke i naglavačke. Tvrdim da nijedan od tri evropska principa nije ugrađen u predložene zakona, i da se to utvrdi ne treba biti nikakav ekspert. Entitetske i kantonalne policije i dalje će raditi po svojim zakonima, trošiti svoje budžete i biti pod kontrolom svojih političara.

Ono što se sada nudi je reforma sa tvorničkom greškom. Osnivaju se Direkcija za koordinaciju i agencije za policijsku podršku koje će se međusobno koordinirati ali koje će koordinirati već iskoordinirane državne policijske agencije, Graničnu policiju i SIPA-u. Dozvolite mi da citiram direktora policije RS, dakle izjava koju je dao u februaru 2007. godine. Citiram: *Potrebno nam je jedno tijelo na nivou BiH koje će vršiti koordinaciju svih policijskih struktura i na lokalnom i na državnom nivou, a koje u određenim slučajevima može imati naredbodavnu ulogu.* Završen citat. Također, pitajte bilo kojeg stručnjaka, pa će vam reći isto. Šef Policijske misije EU, general Kopola, tada je govorio da je našoj državi potrebna efikasna i transparentna policijska struktura bez političkog utjecaja, sa budžetom i zakonodavstvom na državnom nivou, te jedinstven lanac komandovanja. Pazite, molim vas, komandovanja, ne koordinacije. On je i tada kao i sada bio predstavnik EU, samo naravno priča se promijenila.

Zašto Direkcija za koordinaciju policijskih tijela ne bi, uz postojeće nadležnosti, vršila organizaciju, usmjeravanje i usaglašavanje svih policija u BiH, planirala, izvršavala strateške i operativne aktivnosti policijskih organa u BiH, u skladu sa državnim policijskim planom? Zašto ne bi koordinirala sve policije za vrijeme proglašenja vanrednog stanja i za sva pitanja od sigurnosnog interesa, koja proizilaze iz odluka Predsjedništva BiH i Vijeća ministara? I ono što je najvažnije, zašto ne bi rješavala sporove u slučaju sukoba nadležnosti. Vi imate 15 policijskih agencija i sukobi nadležnosti su svakodnevna stvar.

Osnivamo novu Agenciju za forenzička ispitivanja i vještačenja da bi zadovoljila samo oko 5% od ukupnih forenzičkih potreba policijskih agencija u BiH. Umjesto da objedinimo postojeće resurse u ovoj izuzetno skupoj oblasti, mi dodatno usitnjavamo. Osim toga, u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji SIPA-e već je predviđena forenzika, znači neka stereo-tehnika.

Osniva se nova Agencija za školovanje i usavršavanje policajaca koje će raditi u SIPA-i i Graničnoj policiji. Kada popunimo SIPA-u i Graničnu policiju, hoćemo li ugasiti ovu agenciju ili ćemo je pretvoriti u večernju policijsku školu? Zar ne bi bilo pametnije i jeftinije da objedinimo resurse obje policijske akademije u Sarajevu i Banjoj Luci pa da u njima školujemo i obučavamo policajce i inspektore za sve policije, kao i za privatni sigurnosni sektor? Ja vas pitam, evo i sebe, šta će raditi agencije za policijsku podršku? Ne mogu da nađem odgovor, osim da će podržavati vlastiti opstanak o trošku budžetskih korisnika.

Nezavisni odbor bi trebao da bude nezavisno tijelo Parlamentarne skupštine, sa nadležnostima za provođenje odabira policijskih rukovodilaca za sve agencije, a ne samo za direktora SIPA-e i Granične policije. Da li nam treba tijelo koje će jedanput u četiri godine izabrati dva direktora? Direktora SIPA-e smo nedavno izabrali. Dakle, ovaj odbor bi ...trebao da izabere ... u naredne četiri godine ...direktora Granične policije, ako Vinko Dumančić ode u penziju. Ovaj odbor bi također trebao da odlučuje na etničkom principu.

Odbor za žalbe policijskih službenika je nezavisno tijelo Vijeća ministara, ali već postoji sada, u Ministarstvu sigurnosti, kao drugostepeni organ i radi, naravno za potrebe.

MLADEN IVANIĆ:

Gospodine ministre, još samo dva minuta imate. Samo da Vas upozorim, pošto pretpostavljam, kako ide, da će potrajati.

TARIK SADOVIĆ:

Dobro. Evo imam pet minuta, možda, ali evo, ako kažete, uredu.

MLADEN IVANIĆ:

Dva minuta, bio sam...

TARIK SADOVIĆ:

Ja sam često slušao uvjeravanja da je ovo samo prva faza reforme, da poslije slijedi druga. I kakve su garancije i ko daje te garancije? Da li iko ozbiljan smatra da je garancija Mostarska deklaracija ili ova dva amandmana koja su bila kao kompromis. Nema dakle nikakvih garancija da će se nastaviti proces reforme policije.

U nedostatku argumenata, javnosti se lansiraju samo maglovite ... priče i maglovite nade, jer, nakon četiri godine tapkanja u mjestu, dobili smo reformu kojom se praktično ništa ne mijenja, osim što se dodatno otežava normalan rad Ministarstva sigurnosti.

S obzirom na vremenski limit, dozvolite mi, predsjedavajući, da zaključim sa jednom političkom ocjenom – da ova reforma predstavlja veliku pobjedu političara i politike iz RS, jer su pet godina govorili ne, ne, ne, ne i ne i na kraju su dobili ono što su tražili. Nema reforme, nema tri principa! Ne se pretvorilo u da! Sad ste vi evropski momci, a ovi drugi su protiv. To dovoljno govori i o Evropi ali i o nama.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Rančić.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Pa Vi ste, jeste li Vi repliku? Za repliku, je li?
Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Prvo, prije nego što repliku izgovorim, gospodine predsjedavajući, hoću da vas pitam u kom svojstvu ste dali predašnjem diskutantu mogućnost da govori, a nismo čuli člana Kolegija Predstavničkog doma koji je došao u svojstvu predlagača da kaže svoj stav? Njega nismo čuli. Čuli smo čovjeka koji je došao u, ne znam, kojem svojstvu! On jeste ministar, ali nema veze sa ovim zakonima. Dakle, ja Vam zamjeram na tome. To je prva stvar.

Druga, gospodine Sadoviću, ovako kako ste govorili, pokazali ste, zahvalili ste se gospodinu Ivaniću na njegovom demokratskom principu da Vam dozvoli, iako niste imali pravo da govorite, jer ne govorite u svrhu u kojoj bi trebalo da govorite, nego ste došli kao član SDA, valjda ne vjerujući da Vaš klub može biti dovoljno reprezentativan, pa ste Vi došli da mu pomognete. Hoću da Vas pitam: Je li to demokratski nastup ... Vaš, koji je iskorišten jedino u svrhu napada na RS? Nije to, gospodine Sadoviću, Vama prvi put, znamo mi Vas dobro.

Ali, ono što hoću da Vam kažem. Ostaće Vam - molim Vas, nemojte da dobacujete i molim Vas da se ponašate u duhu osobe koja prisustvuje sjednici najvišeg zakonodavnog tijela - dakle, po Vama će RS ostati vječni krivac za sve zlo što se ovdje dešava! I mi nemamo namjeru da se Vama bavimo i da ispravljamo krivu Drinu u tom dijelu. Učinićemo sve da nam zaista bude bolje bilo i nećemo učiniti ništa što će biti protiv ..., niti bilo šta što će biti i protiv drugih naroda, a podsjećam Vas da ovo što ste govorili, shvatila sam, ustvari, u čemu je Vaš problem. Od šest lidera koji su potpisali Mostarsku deklaraciju, jedino ste vi odustali, jedino Vaš lider promijenio mišljenje i jedino ste vi mislili da se reforma ustavna i reforme mogu izvršiti putem zakona o reformi policije. E, prevarili ste se, i to Vam ne kažem samo ja – ja znam da Vam to, da bi Vam to bilo najmanje teško – to Vam kažu svi koji su na vlasti u ovoj zemlji, izuzev Vaše stranke.

Dakle, molim vas, ubuduće poštedite nas Vaših riječi koje su isključivo stranačke kada se pojavljujete na ovom domu i kada niste predlagač zakona.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Prvo, prije gospođe Čolo i replike na ovu repliku, hoću da kažem sljedeće. Ja sam predlagaču ponudio da govori. Predlagač je rekao da za sada nema potrebe. Prema tome, dao sam šansu, samo da ja objasnim svoju ulogu. Drugo, član 63. kaže: *Svaki poslanik ili drugi učesnik sjednice Doma naroda može govoriti kad zatraži i dobije riječ od predsjedavajućeg, ali ne duže od 10 minuta.* I ja sam iskoristio poslovničko pravo i dao riječ. Evo, ja mislim da nisam prekršio Poslovnik, naprotiv da sam ga pozitivno iskoristio.

Sljedeći član govori, da znate samo, 64., o dužini replike: *ne može biti duže od tri minute.* Ja ću od sada mjeriti i dužinu vremena.

Gospođa Čolo. Izvolite.

ALMA ČOLO:

Gospodine predsjedavajući,
ja stvarno sam iznenađena ovakvim jednim tonom kojim se gospođa Dušanka Majkić, uvaženi delegat u ovom Domu, obraća ministru u Vijeću ministara. Dok je on govorio, ona je iz svoje klupe govorila kako to nema smisla i ...dobacivala, a onda je njemu rekla da on ne dobacuje kada ona govori, što mislim da nije primjereno i da nije adekvatno raspravi koja se odvija pred ovim domom. Mislim da trebamo imati uvažavanja jedni prema drugima. Barem ja se tako ponašam u ovom domu i očekujem od drugih da to isto tako urade.

Gospodin Sadović je govorio u funkciji ministra sigurnosti i predlagači ispred Predstavničkog doma nisu imali potrebu, barem oni nisu osjećali potrebu, da daju neko uvodno izlaganje o historijatu reforme policije u BiH. Mislim da njegovo izlaganje je bilo veoma korisno a i sa aspekta što se četiri agencije – Direkcija za koordinaciju policije, Agencija za forenzička ispitivanja, Agencija za školovanje kadrova – će biti upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti i on je sigurno kompetentan da kao ministar u čijem sastavu mi danas osnivamo četiri državna tijela kao upravne organizacije koje su podređene i koje se nalaze u njegovom sastavu, svakako kompetentan da komentariše i sa tog aspekta i da kao takvog mu dozvolite da govori. Ja se Vama zahvaljujem što ste uvažili ovaj njegov zahtjev da se danas obrati Parlamentu i mislim da je njegovo obraćanje bilo jako korisno i za javnost BiH, a i za sve one koji nisu učestvovali u reformi policije. Ja sam imala priliku da učestvujem u reformi policije i ... znam puno više detalja nego neki koji nisu bili u toj reformi.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Rančić, pa Ibrahimpašić. Tu se završava lista prijavljenih.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepa, hvala lijepa, predsjedavajući.

Dakle, u prvom dijelu je ... jedna vrsta replike kolegici Majkić. Naime, uvažena kolegica Majkić počesto kada govori, evo i danas na ovoj sjednici, ili pomalo prijeti ...ili daje neke paušalne ocjene ...koje nisu utemeljene ničim, ni argumentovane nikakvim dokazima, ni činjenicama ili čita određene lekcije, što mislim da to ne pripada ni njoj niti bilo kome od nas, je li, ni na ovoj ni na bilo kojoj drugoj sjednici.

Pa u vezi s tim, kolegica Majkić govori i spominje nekakav azijski ili azijatski put. Ja ne znam šta je mislila kad je to govorila i na koga je mislila. Ne mogu da razumijem da kolegica Majkić ima nešto protiv Azije, pogotovo imajući na umu da je Rusija, veći dio Rusije, u Aziji, pa sad da je ona protiv Azije ili protiv Rusije, Bože sačuvaj, ili možda zato što se u Aziji održava Olimpijada, je li, ovog ljeta. Ja te stvari ne razumijem. Ili zato što je svjetsko prvenstvo bilo u Južnoj Koreji i Japanu. Ja te relacije, zaista, ... ne razumijem i bilo bi lijepo da nam, naravno, te stvari objasni, a da nam ne ostanu nedorečene izjave takvog tipa.

Također, ponekad, kad joj odgovara, ovaj dom vidi samo kao Dom koji potvrđuje stvari iza Predstavničkog doma, a ponekad, kada joj to ne odgovara, onda zagovara puni, puni kapacitet, puni kapacitet Doma naroda!

No, nije suština dakle ove moje priče u ovom dijelu kao i njena izjava o tome ko je odustao od ove deklaracije! ove Od deklaracije je prvi odustao gospodin Špirić, predsjedavajući Vijeća ministara, i to na način da je uzeo sebi za pravo da sastavlja tekstove zakona koji se tiču reforme policije, a zasnovanih na Mostarskoj deklaraciji i Akcionom planu i Okvirnom planu. On za to nije bio ovlašten. Ako jeste bio ovlašten, zašto je formirao radnu grupu, koja je trebala da uradi taj tekst, te tekstove zakona? Zatim su preglasavali ministre iz Stranke za BiH i SDA, je li! Zatim nisu htjeli da uvažavaju amandmane na kojima je insistirala, cijelo vrijeme, Stranka za BiH i, pred zasjedanje Predstavničkog doma, ucjena je bila, od strane gospodina predsjedavajućeg Vijeća ministara da, ukoliko se takvi zakoni ne usvoje, da će podnijeti, da će podnijeti ostavku. Naravno, o podnošenju ostavke, ja nisam ...vjerovao, jer znam da čovjek ...voli, uvaženi premijer, voli ovo mjesto. Mislim, jednom je pristao na to, pa je, čim je ovo, znate, malo se promijenilo, on je opet pristao da bude premijer. Ne daj Bože da je treći put ...došlo do toga, ja sam siguran da bi on opet pristao da bude predsjedavajući Vijeća ministara.

Kad su u pitanju ovi zakoni? Ovi zakoni su apsolutno u suprotnosti sa tri evropska principa. Predviđeni zakoni ne predviđaju tu zakonodavnu i budžetsku nadležnost za sva pitanja policije na državnom nivou. Ne sprečava se političko miješanje u operativni rad policije, pogotovo na lokalnom nivou, niti se stvaraju funkcionalne lokalne policijske oblasti koje moraju biti utvrđene na osnovu tehničkih kriterija za rad policije, a pri čemu bi se operativna komanda provodila na lokalnom nivou. Ova dva zakona to ne predviđaju u sebi. Dakle, ovi zakoni ne dovode, niti će dovesti do toga, da se stvori funkcionalna, profesionalna, multietnička policija koja će štiti sve ljude i sva šticećna dobra u BiH.

Ovi zakoni ... predviđaju fiktivnu ... reformu policije. Dakle, čak su im nazivi ili priča o reformi, nisu tačni. Ovi bi se zakoni mogli zvati zakoni o osnivanju sedam tijela ... na nivou BiH. Naime, osnivanje sedam novih tijela na nivou države, koji ne bi imali nikakvu suštinsku niti stvarnu nadležnost, ne bi imali nikakve nadležnosti prema kantonalnim i entitetskim policijama i policiji Brčko Distrikta, a imali bi nadležnost samo prema policijskim tijelima na nivou države, a to su, kao što nam je poznato, SIPA, popularno nazvana, je li, Agencija za istrage i zaštitu, kao i Granična policija.

Meni je drago da je evo i gospodin Nović, uvaženi ministar, ovdje, da sjedi sa nama i radili smo zajedno u radnoj grupi. Bio je prisutan i gospodin Dumančić koji je šef Granične policije već nekoliko godina i tamo, i ovdje sam, evo i ponovo ću postaviti pitanje: da ja ne mogu da vjerujem da su SIPA i Granična policija, od svih 15 policijskih tijela koja postoje u BiH, takva najlošija, i da zbog njih, njihovog rada, odnosno njihovog nerada i rukovođenja od strane ova dva čovjeka, da su oni tako katastrofalni da mi na nivou BiH moramo da osnivamo sedam novih tijela koja bi, zaboga, se usredsredila i usmjerila sav svoj rad ...prema ova dva policijska tijela. Ne mogu da prihvatim da, kada je u pitanju koordinacija rada samo SIPA-e i Granične policije a, usput, ponavljam stvar koju bi mi svi trebali da znamo, da su to upravne organizacije koje su unutar Ministarstva sigurnosti, dakle ne mogu da shvatim da dva direktora nisu u stanju, zajedno sa ministarstvom i ministrom sigurnosti, izvršiti koordinaciju ova dva policijska tijela nego je neophodno osnovati novih sedam tijela koja će samo ometati rad, ometati rad ovih policijskih tijela.

Također, ne mogu da prihvatim da kad pogledate Zakon o Direkciji, dakle da je, da su ključne nadležnosti ove direkcije komunikacija. Ja još jednom skrećem pažnju da komunikacija

nije nikakva nadležnost. To je žalosno šta su pisci ovih zakona napisali da je prva riječ u nadležnosti *komunikacija*. Komunikacija je sredstvo, a ova, tu *u ostvarivanju nadležnosti*. To je i telefonski razgovor, to je i zajednički zvanični sastanak, to je i slanje depeše i svaki drug vid komunikacije i ne mogu da prihvatim da, u ovih nekoliko godina rada i postojanja SIPA-e i Granične policije, nije bilo komunikacije, pa da sad, zbog toga što oni nisu mogli, znali itd. komunicirati, mi moramo donijeti zakon kojim osnivamo upravnu organizaciju koja će uraditi – šta. Napraviti komunikaciju između ova dva, između ova dva policijska tijela!

Također, dakle ne mogu da prihvatim sljedeće činjenice a koje su sadržane u ovim zakonima. O tome sam govorio i na radnoj grupi i na Komisiji za odbranu i sigurnost i u ovom domu a, evo, ponoviću, ponoviću ponovo te stvari. Naime, neka od tih tijela, koja vi sad, koji se zalažete za ovakve zakone, da se osnuju ovim zakonima, već postoje. Pa lijepo vas molim, delegati, koji hoćete da glasate za ovaj zakon, evo to ponavljam već neki put, pogledajte član 121. i 122. Zakona o policijskim službenicima koji je objavljen u „Službenom glasniku BiH“ broj 27/04 i vidjet ćete da u ovoj državi postoji Policijski odbor kao drugostepeno tijelo koje rješava, je li, kao drugostepeni organ, o statusnim pitanjima policijskih službenika na nivou države. Imamo, dakle jednostavno imamo u BiH drugostepeni organ koji rješava za pripadnike SIPA-e i Granične policije! Pa zar vi možete sebi dopustiti da zalažete se da se donesu, da se donese zakon kojim se duplicira, osniva isto takvo tijelo. Ako mi ne vjerujete, uzmite pa to pročitajte, a ja imam jednu od kopija, je li, tog zakona, baš te stranice koja se tiče, koja kaže, evo u članu 121. *Poglavlje 14 – Policijski odbor (Uspostava i uloga)* i tu govori da je to drugostepeni policijski, je li, organ za rješavanje, kao drugostepeni organ, o statusnim pitanjima policijskih službenika. Ja ne mogu prihvatiti da u ovom domu se nalaze delegati koji hoće da ... dupliraju organe i da pokazuju toliko neznanje pravnog sistema ...naše države.

Ista je situacija, ista je situacija i u oblasti forenzike. Imamo je u MUP-u Federacije, imamo je u MUP-u RS-a, imamo je u Kliničkom centru Tuzla, vezano za DNA analizu – to svi znate – imamo je predviđenu kao organizacionu jedinicu unutar SIPA-e. To može da potvrdi ministar, samo nije popunjena. Pa zar, mi imamo na državnom nivou organizacionu jedinicu za vještačenje, forenziku, nije popunjena, a onda zažmirimo i kažemo ne, treba osnovati dodatno jednu agenciju na državnom nivou koja će to sve raditi. A ljudi iz struke znaju da, kad bi skupili sve stručnjake iz ove oblasti, sa svih nivoa i svu opremu, to ne bi bilo dovoljno ni dostatno, je li, za kvalitetne ekspertize i vještačenja u BiH. No, mi sve zatvaramo oči ...na to i hajmo mi osnovati još jednu agenciju koja će imati nadležnost. Nad kim? Nad SIPA-om i Graničnom policijom. Jer tijela koja se osnivaju ovim zakonom apsolutno nemaju nadležnosti nad lokalnim policijskim tijelima.

... isto je stanje i u oblasti obrazovanja. Imamo ga u okviru MUP-a RS-a, imamo ovdje u Sarajevu, dakle, je li, imamo organizacionu jedinicu u okviru Granične policije. Žao mi je što ovdje nema direktora Dumančića. Naime, svi članovi Komisije za odbranu i sigurnost znaju da se školuju policajci u okviru Granične policije, je li, da imaju organizacionu jedinicu za to. I sad, šta mi trebamo napraviti nakon svega toga? Trebamo još jednu napraviti agenciju koja će – ako imamo škole u Federaciji, ako imamo školu, obrazovni sistem u RS, ako imamo za Graničnu policiju – ovu agenciju koju osnujemo: koga će ona edukovati? Pa samo pripadnike SIPA-e, je li! I kad, ... koliko oni to popune svojih policajaca, šta ćemo s nje, hoćemo li je zatvarati? A istovremeno sistem obrazovanja potpuno raznoliko od slučaja do slučaja, na različite načine, nekvalitetno, neefikasno itd., itd.

Dakle,

MLADEN IVANIĆ:

Je li kraj? Još minut.

HAZIM RANČIĆ:

Evo još malo pa, poštovani predsjedavajući, molim Vas da mi ne računate repliku, ona tri minuta tamo prije i, evo, ako ću ... umanjiti i dio svoje diskusije vezano 10 minuta za drugi zakon, to bi bilo onda 23 minuta, a ja ću, naravno, manje od te 23 minute.

MLADEN IVANIĆ:

Ako imate namjeru toliko, drugi put se javite po drugoj tački dnevnog rada.

HAZIM RANČIĆ:

Kada pogledamo pojedine odredbe ovih zakona, evo možemo krenuti od 'Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima', odgovorno tvrdim da Nezavisni odbor uopće nije nezavisno i nadzorno tijelo ovako kako je postavljeno u ovom zakonu. Zašto? Kad pogledate cjelovito njegovu nadležnost, on je u suštini konkursna komisija, koja će provoditi proceduru, tj. samo raspisivanja oglasa za šefove policija, Granične policije, SIPA-e i ove direkcije, ako se usvoji, i predlagati do pet mandata ministru, a ministar će ići na Vijeće ministara. Dakle, imamo istu proceduru sličnu po kojoj se sada biraju šefovi policije SIPA-e i Granične policije. Pa zašto mi onda uvodimo novo tijelo, i to da bude stalno tijelo ovog parlamenta koje će biti četiri godine, koje će se plaćati itd.?

Također, kada je u pitanju ovaj Nezavisni odbor, odredba člana 4. zakona koja govori o strukturi Nezavisnog odbora, stav (1), koji kaže: *Nezavisni odbor ima devet članova, tri Bošnjaka, tri Hrvata i tri Srbina*, što je u suprotnosti sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ovakom odredbom se eliminišu pripadnici nacionalnih manjina, građani ... i ostali državljani BiH da budu članovi ovog Nezavisnog odbora, a to je u suprotnosti sa pomenutim aktom koji se direktno i prioritarno primjenjuje u BiH. Šta to znači? Da je i protivustavna ova odredba!

Odredba člana 6. stav (2), koja propisuje način rada Nezavisnog odbora, je takva da propisuje nacionalno glasanje u ovom odboru. Naime, stav (2), kaže: *Odluka Nezavisnog odbora je važeća ako za nju glasa sedam članova Nezavisnog odbora*. Ako ovo povežete sa članom 4. stav (1), koji govori o sastavu Nezavisnog odbora: tri Bošnjaka, tri Srbina i tri Hrvata, vi vidite da je za bilo koju odluku ovog Nezavisnog odbora potreban najmanje po jedan glas iz svakog konstitutivnog naroda. A onda, to znači da pripadnici jednog konstitutivnog naroda uvijek, zauvijek svako pitanje koje se odlučuje na ovom odboru, mogu zaustaviti, ne glasajući o ovoj stvari.

Ova odredba člana 6. stav (2) u nacionalnom glasanju je u suprotnosti sa članom 2. stav (5) istog ovog zakona, koji kaže: *Nezavisni odbor djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći, niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja ili bilo kojeg naroda u BiH*. To znači Nezavisni odbor nije tijelo koje štiti konstitutivnost ili vitalni nacionalni interes, nego profesionalno stručno tijelo, a

pitanje konstitutivnosti i vitalnog nacionalnog interesa, koje je za mene nesporno, se štiti od stranih nekih drugih organa i u nekim drugim procedurama.

Dakle, mogao bih još tako nizom govoriti i o drugim nadležnostima i o drugim tijelima, evo nastojaću da uvažim opomenu od predsjedavajućeg, uvaženog predsjedavajućeg. Dozvolite mi samo da završim svoju diskusiju, na način da uvođenje ovakve fiktivne kvazireforme je opasnost za suštinsku reformu! Dakle, mi sad na nivou države, unutar Ministarstva sigurnosti, imamo dvije upravne organizacije, Interpol, Službu za strance, dobit ćemo još sedam fiktivnih tijela, četiri direktora, tri predsjednika, pet zamjenika direktora, sekretarice, vozače, fikuse, mobilite, auta, kancelarije i ostale troškove. Ali, što je još opasnije, bojim se da je ovo trend uvođenja fiktivnih reformu u BiH, što bi bilo najopasnije, najpogubnije za reformu Ustava koji je neophodan svim građanima BiH, a koji je uvjet za priključenje BiH EU.

Ovo su razlozi zbog kojih ja neću podržati kao član Stranke demokratske akcije kao delegat u Domu naroda ove zakone, jer oni nisu reforma. Ovo nije ni korak, ni početni korak od reforme policijske strukture u BiH.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Ibrahimpašić.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Evo ja ću vam kazati da ja stvarno nisam mislio diskutovati po ovome ovde uopšte. Mi smo se strašno puno istrošili. Da nije bilo ove diskusije s početka, ove rasprave, ne bih se ni javio. Zašto? Zato što mi svi znamo kako će se ovo glasanje završiti. Kao ovo što je bilo sa, hoćeš li ovaj žurni postupak ili, kako se zove, dakle svi znamo. Ovo je bespotrebno. Mi sad uvjeđujemo jedni druge, znamo da niko nikoga ne može ubijediti, ali jedno hoću da se zna.

Ja ovde ću glasati u skladu sa svojom savješću. Ja ću glasati protiv, zbog toga što smatram da su ovi zakoni loši ili da nije bilo ustavne pretpostavke da se naprave bolji. I svi vi kažete da su loši ali ima sad ono drugo. Sad neko kaže: nećete vi potpisati Sporazum .. ako vi ne glasate za to! To se mene uopšte ne tiče. Moja obaveza u ovoj skupštini je da glasam o kvalitetu zakona koji je pred nama. Po meni, ti zakoni nisu dobri i ... ja ću glasati protiv, i to je gotova priča. I dajte da glasamo, pa da to prođe, da završimo ovo! Šta će biti kasnije, vidjet ćemo?

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Ljubičić.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege delegati, gospodo, članovi Savjeta ministara, kolege iz Predstavničkog doma, predstavnici medija i ostali gosti, možda bi bolje bilo da sam odustao od diskusije. Znači, ja nisam imao namjeru stvarno da se uključujem u diskusiju

po ovom pitanju. Za mene je bilo dovoljno da se obrati i kako se obratio predsjednik kluba ali, evo, slušajući dio komentara, evo ne mogu da ni ja da ostanem ovako suzdržan i da ne kažem bar nešto o ovome.

Priča ili teza *RS kriva za ovo i za ono*, ja mislim da stvarno nema više prostora za to i nema više ni smisla. I ja se stvarno izvinjavam ministru, ali vaša diskusija me ponukala da se javim, jer mislim da smo prošli ta vremena da jedni druge na ovakav način optužujemo i takav način optuživanja, lično mislim, da nas nigdje neće dovesti. Ja mislim da smo mi to vrijeme prošli i prevazišli i da trebamo na jedan drugi način, znači i razgovarati, diskutovati i jednostavno izvršavati ove naše obaveze.

RS je dio BiH, ima poziciju, ima pravo na svoj stav o svim pitanjima. Znači, od interesa za BiH ali i od interesa za RS, pod uslovom da ne ugrožava interese i prava bilo koga u ovoj državi. Mislim da je to jasno svima i, evo, ja sam samo još nešto rekao što je svima poznato.

Što se tiče sad ovih prijedloga zakona, ja ću sada nešto o tome. Meni je vrlo interesantna sva ova priča iz jednog drugog razloga. Međunarodna zajednica je prihvatila predložene zakone kao uslov za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i nastavak procesa za ulazak i oko ulaska BiH u EU. Mene stvarno sad interesuje kao čovjeka i kao pojedinca: Zašto mi pokušavamo negirati predložene zakone i otvaramo priču da ovo nije dovoljno, da ovo ne valja i da treba prijedloge ovih zakona mijenjati ovako ili onako i dodavati još nešto? Ako smo se borili da steknemo uslove za potpisivanje ovog sporazuma i tražili prostor za potpisivanje ovog sporazuma, sada evo došli smo u takvu poziciju i otvaramo, iako je ovo uslov, mi sada po pitanju ovih zakona otvaramo ovakve priče. Ja ne mogu to sam sebi da objasnim. I za mene je, kažem, baš upravo ovo interesantno.

Zato bih se složio sa puno diskusija, ovo što je gospodin Rajić rekao, i za mene je sad u ovom vremenu: to je naša realnost. Znači, to prihvatam kao tako jednostavno. To je to što možemo sada da uradimo da bi nastavili naš posao dalje da radimo u ovom procesu. Ne mislim da po ovom pitanju imamo pobjednike i da imamo gubitnike. Stvarno, to ne želim tako da mislim i ne posmatram to tako. Znači, bez obzira što će neko ili danas ili što su na sjednici Predstavničkog doma neki poslanici podržali ove prijedloge zakona, neki su glasali protiv, ili neki su bili suzdržani, isto znači danas, vjerovatno, evo kao što Ibrahimpašić kolega reče, mi možemo pretpostaviti i način glasanja danas na ovoj sjednici Doma po ovom pitanju i očekujem da će biti, znači, da će ovaj zakon dobiti podršku i na ovoj sjednici i da će biti kolega koji neće podržati ovo. Ali ne mislim sada da oni koji će podržati ovaj zakon da su oni danas ovde pobjednici ili oni koji se neće izjasniti o ovom zakonu, evo, kao što i kolega Rančić reče da je on sada gubitnik. Ne mislim ja to tako. Znači, jednostavno znači to je jednostavno tako rešenje, znači da prođe.

Žao mi je što ću i ovo reći, ali uz puno uvažavanje vas, ministre, kao ministra, žao mi je što ću ovo da kažem, nakon svega što smo mi čuli u ovoliko godina koliko se vodila rasprava o ovoj policijskoj reformi, za ovu današnju sjednicu, sad govorim u svoje ime, vaša diskusija meni je danas bila nepotrebna.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Sada je gospodin Neimarlija, a neka se spremi gospodin Vidović.

HILMO NEIMARLIJA:

Gospodo, predsjedavajući, kolege delegati, ministri, predstavnici nevladinih organizacija, medija, gosti, iznijet ću nekoliko razloga usljed kojih sam glasao za prihvatanje raspravljanja ovih zakona po hitnom postupku i usljed kojih ću dati svoj glas za ove zakone.

Prvi je: što se njihovim usvajanjem ispunjava, osigurava uvjet za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. I, što su oficijelni predstavnici evropskih institucija, najznačajnijih evropskih zemalja, i SAD-a jasno kazali da bez donošenja ovih zakona nema ovog evropskog potpisa i što je, mislim, neozbiljno pokušavati uvjeriti bosanskohercegovačku javnost da bi se taj potpis moglo osigurati bez ovih zakona. Dakle, dajući svoj glas ovim zakonima, ja zapravo glasam za institucionalni iskorak na evropskom putu, odnosno za institucionalizaciju našeg iskoraka na evropski put.

Drugi razlog je: procesualni karakter ovih zakona, formalno-pravna otvorenost njihovog sadržaja. To što neko može razumijevati kao nedostatak, a to je ova njihova suštinska nezavršenost u kojoj ja vidim njihovu vrijednost i znamo da je zahvaljujući toj njihovoj suštinskoj nedovršenosti, odnosno otvorenosti, bilo i moguće njihovo prihvatanje. Međutim, ovo su zakoni koji imaju tu procesualnu narav i za koje ja vjerujem da će zapravo pokrenuti proces sa osiguravajućim, ovo potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji, otvorit će zapravo proces donošenja zakona koji su nam neophodni. I, koliko oni vrijede po sebi, vrijede po zakonima, čije donošenje oni zapravo treba da impliciraju.

A, treba li da naglašavam da u osnovi zapravo svih evropskih integracija, u osnovi svih evropskih integracija stoji usaglašavanje pravnih sistema evropskih zemalja i pravna integracija koja je pratila ekonomske inicijacije i ekonomske procese i pred... političkoj i određivala političkoj integraciji evropskih zemalja.

Konačno, treći razlog je subjektivne naravi ali ga temeljim na činjenicama koje mi daju, osiguravaju nekakvu realističnost moga očekivanja. A ono se podudara sa željom koju je iskazao uvaženi kolega profesor Zrno, kada je rekao da mi se zapravo politički vrtimo u mjestu, da tapkamo, da je naš politički život učinjen takvim kakav jeste, statičan, i da donošenje ovih zakona, čijih sam nedostataka savršeno svjestan, kao i svi mi ovdje, treba da zapravo pokrenu taj jedan proces razgibavanja, ja bih rekao, ne samo na ovom formalno-pravnom terenu nego i razgibavanje ove jedne političke svijesti i da ja od njih očekujem, odnosno od posljedica od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, pokretanje procesa i u društvenim, ne samo u političkim nego i u društvenim i u mentalnim strukturama BiH. Očekujem blagotvorno, dakle pozitivno djelovanje uza sve ove nedostatke koje imaju ovi zakoni, očekujem da će se sa potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju mnogo štošta promijeniti pa, između ostalog, i ovaj vladajući diskurs kod nas, odnosno dvojstvo. Kod nas, nažalost, i danas se pokazalo da u našem političkom i, nažalost, takođe medijskom životu, vladaju dva govora. Govor samopohvaljivanja i govor ocrnjivanja u blažim ili manje blagim varijantama, čak i onda kada se radi o donošenju eminentno političkih odluka, a prave političke odluke nisu odluke za

koje mi unaprijed znamo da su dobre, ispravne. Lako je donositi odluke u kojima se opredjeljujemo između onoga što znamo da je potpuno dobro i čemu je suprotnost nešto što je potpuno zlo, odluke su političke one kod kojih imamo 51% razloga za, a 49% protiv ili obrnuto. Mi ovdje, ... je kazao da politika nije biranje između dobra i lošeg nego donošenje, biranje između loše i manje loše odluke za rad nekog većeg dobra. Veliko dobro za koje smo se mi, slijedeći neko osjećanje političke volje, pretežnog dijela naših građana opredijelili, a to je izlazak na ovaj evropski put i uključivanje u evropske asocijacije, konačno u EU, zahtijeva donošenje eminentno političkih odluka u kojima se ne može uživati.

I zato, dakle, vezujući za ovo subjektivno očekivanje, mijenjanje i ovih procesa svijesti u ovim našim prostorima, hoću da iznesem dvije napomene bez namjere da polemiziram, doista. Kao možda male primjere, primjere potrebe da mi vodimo računa o tome da mijenjamo ove vladajuće diskurse, vladajuće govore u našem političkom a, samim tim, i medijskom prostoru.

Otvarajući ovu sjednicu u jednom lijepom, rekao bih, doista džentlmenkom ne samo demokratskom maniru opravdavanja izostanka predsjedavajućeg kolega Tihića, kolega Ivanić je izrazio očekivanje, naravno, da će nam se na narednim sjednicama kolega Tihić ... pridružiti i da ova današnja rasprava o ovim zakonima, ... dakle koja će se voditi bez njega, ne znači ili ne bi trebalo da znači ... veliki gubitak za njega, jer će biti još političkih bitaka. Znam ton, znam, osjećam konotaciju koju je kolega Ivanić upotrijebio da nije mislio niša loše, da nije mislio na političke bitke u kojima su na jednoj strani dobri, na drugoj strani zli, mislio je na političku bitku kao raspravu, kao razgovor, kao debatu. I to je posvjedočio i svojom diskusijom za govornicom kada je govorio da je i ovo, recimo, problem u kojem ne bi trebalo da bude pobjednika i poraženih, odnosno da ne vodimo raspravu na način rata, na način bitke.

Međutim, moram izraziti svoje neslaganje sa tonom, sa konotacijom diskusije kolegice Majkić, kod koje tu ... vrstu konotacije nisam raspoznao kada je govorila o suprotnosti evropskog i nekakvog azijskog puta ili kada je citirala Ivu Andrića, po meni, vrlo neumjesno za ovu priliku, jer znamo mi Andrićevo pismo iz 20-tih godina, znamo za, naravno, mogućnosti različitih političkih tumačenja Andrića kao velikog umjetnika. A isto tako znamo za mogućnosti da se Andrić umjetnik vrednuje preko Andrića političara, čije postupke i stavove također znamo, između ostalog, i onaj jedan vrlo sraman. Stoga mislim da u okolnostima u kojima raspravljamo o izuzetno važnim zakonima, čiju važnost, po mom sudu, zadržavamo ovom njihovom otvorenosti, ovom procesualnosti koju ja očekujem, da će oni pokrenuti pozitivnom, evropskom. Mislim da treba voditi računa da bismo pomogli i sebi ali da bismo pomogli i medijima u oslobađanju od ovih jezika, bitaka, protivnika, pobjednika i poraženih.

S te strane, pridružujem se svima onima koji su izrazili žaljenje što evo naš dom, naravno, neće jednoglasno usvojiti ove zakone. Ja osobno imam i dodatnih razloga uz koje žalim što među onima koji će glasati nisu i moji prijatelji i kolege iz Kluba Bošnjaka.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Vidović. Imamo poslije gospodina Vidovića i još dva prijavljena.

RUDO VIDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Poštovane kolegice i kolege zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, ja sam zapravo na početku sjednice zamislio i tako smo mi u klubu zamišljali da će klubovi iznijeti svoja stajališta i da će se pristupiti glasovanju koje je već na neki način vidljivo kako će izgledati, bez, ulazeći u rasprave, evo koje su se otvorile, od, rekao bih, dakle kolega i kolegica zastupnika a ja u tom smislu, dakle, želim kazati da ono zbog čega sam ja osobno, a i naš klub kao takav, podržali žurni postupak, i naravno da ću podržati i jedan i drugi zakon i pod točkom 4. se neću javljati.

Međutim, kad smo ušli u diskusije o sadržaju zakonskih rješenja i nije bilo loše čuti ni resornog ministra, dakle koji nas je podsjetio na hronologiju za koju mi svi znamo, koja se događala u zadnje tri-četiri godine, od rada stručnog tima, ekspertnog tima pa, ne znam, kasnije političkih dogovora, na kraju postignutog političkog kompromisa, koji je evo nas 15 u ovom domu u ovom trenutku doveo do zadnjeg čina, kad nemamo puno dovoljno prostora niti potrebe analizirati evo kao što to radi kolega Rančić, dakle uvažavajući njegovu stručnost i iznošenje manjkavosti ovih zakonskih rešenja koje u ovom trenutku dakle ne možemo promijeniti.

Mi smo maloprijašnjim izjašnjavanjem prihvatili dakle situaciju žurnim odlučivanjem uzmi ili ostavi, i dakle ja podržavam ... uzimanje ovog zakona u proceduru, čisto iz jednog razloga. Dakle, ako prihvaćanjem ovih zakona uskaćemo u europske tračnice, a o tome je tu jasno rečeno, bez obzira koje manjkavosti imala zakonska rješenja, ja se sa nekim, evo što je kolega Rančić govorio i slažem, međutim te europske tračnice su snažnije od tih manjkavosti, i to je jedan od razloga zbog čega ću ja to podržati, vjerujući da kako smo to i u našem klubu rekli, i kako je ovde dosta toga izrečeno da na ovome nećemo stati jer, političke odluke ovakog tipa, ne možemo kazati da su sad dobre, nego nakon neke vremenske distance. A vjerujem u budućem procesu da ćemo kazati da je ovo bio dobar trenutak da podržimo europske tračnice. U tom smislu, evo ja sam osjetio potrebu dakle da obrazložim svoje jasne razloge zbog čega podržavam i jedan i drugi zakon.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepa.

Gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Moram da kažem da ja neću podržati navedene zakone iz više razloga. Neke od njih sam iznosio tokom mojih istupa i iznošenja stavova i na sjednici komisije, neke tokom iznošenja stavova i u medijima, a evo koristim ovu priliku da iznesem neke od njih i da iznesem još neka mišljenja.

Naime, ovi zakonski propisi predstavljaju prenos nadležnosti sa entiteta, sa RS na nivo BiH, u suprotnosti sa članom III tačka 5. Ustava BiH i u suprotnosti su sa Ustavom RS. Isto tako navedeni zakonski propisi predstavljaju i grubo kršenje zaključaka Narodne skupštine RS od 23.

aprila 2007.godine, u kojim je jasno definisano da će se o novom organizacionom obliku Policije RS u BiH građani izjasniti referendumom.

U BiH ima sasvim dovoljno bezbjednosnih agencija koje mogu, ukoliko svoj posao rade ozbiljno, osigurati bezbjednost građana BiH, bez potrebe za formiranjem sedam novih agencija. I na kraju, skraćiću, zasigurno mogu da kažem, a vrijeme će to pokazati, a to je utvrđeno u članu 21. Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture i u članu 34. Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela, da ovi zakonski propisi predstavljaju početak kraja Policije RS.

I na kraju, neću se složiti sa mojim uvaženim prijateljem gospodinom Sadovićem, ministrom bezbjednosti, koji je, po mom ličnom mišljenju, ovde nastupio dosta stranački, a ne profesionalno. Tačno je da je neko trebao da iznese hronologiju dešavanja vezanih za policiju ali nikako to nije trebao danas da uradi gospodin Sadović. To je trebao da uradi neko iz rukovodstva Kolegijuma. A gospodin Sadović, ukoliko je nastupio, trebalo je da nastupi daleko, daleko profesionalnije.

Toliko i hvala vam.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

I poslednji na listi prijavljenih: gospodin Ivo Miro Jović.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepo, uvaženi predsjedatelju, kao i dopredsjedatelju, poštovane kolege zastupnici, i svi vi koji danas nazočite ovoj sjednici.

Kad sam pogledao desno, to mi je običaj prije pogledati desno pa onda lijevo, vidio sam da sam ostao jedini da nisam rekao kako ću se izjasniti danas oko ovako vrlo važnih pitanja, bez obzira što evo puna dva sata govorimo, a ne govorimo o onome o čemu govore zakoni koji su danas na dnevnom redu.

Imam osjećaj da se pune četiri godine govori: da su jedni za, ... a jedni su protiv, a da pučanstvo u BiH i ne zna doista zašto se oni, zašto su za, a zašto su oni drugi protiv.

Kako nismo iskoristili ovo ponuđeno vrijeme da o tome govorimo nego uglavnom smo o nekim stvarima koje imaju itekakvu vrijednost, ali su periferni u ovome trenutku, ja ću naći jednu sredinu između tog. Ovim zakonima, vjerujem da nije nitko previše zadovoljan. Neću namjerno reći sretan, jer je ovde danas bilo riječi sretan. Ali je jedno činjenica i jasno: da je ovo jedan mali potrebiti korak ka boljoj budućnosti u BiH i svi smo svjesni, nadam se, tog da trebamo poduprijeti ili barem bi trebali se odnositi tako da podupremo dolazak tog ključnog koraka koji se može desiti pod kraj ovog travanjskog mjeseca, kako bi BiH ušla u jednu novu fazu, kada je u pitanju europski njen put.

Zakoni su u okviru ustavnih rješenja BiH, i to je okvir onakav kakav mi imamo. Za razliku od nekih vremena, podsjetio bih, kada smo imali na našim klupama zakone koji su izravno kršili ustavna rješenja u BiH i imali dio međunarodne zajednice koja je podupirala takva

rješenja, istina nije nudio potpisivanje ili ratifikaciju Sporazuma sa EU ali su nudili neke silne novce koje, na kraju, i kad usvojimo zakon, nismo vidjeli, i to je onaj razlog koji mi ukazuje da duboko razumijem za one ljude koji su danas ovdje diskutirali i rekli da rješenja koja donose ovi zakoni nisu za njih najbolje rješenje, međutim mene raduje što i ovaj put vidimo kako imamo i skupu i nefunkcionalnu i nepravednu državu i da, ukoliko promišljamo o stvarnoj BiH kao europskoj zemlji, nužno treba realizirati ono što u završnom dijelu ovih zakona stoji, a to je donošenje pravednog i kvalitetnijeg ustava, umjesto darovanog Ustava. Ustava koji će omogućiti, rekao sam, funkcionalnu i jeftinu i pravednu državu.

I evo gledajući sve to skupa, ja ću biti na strani onih koji će podržati ove zakone. Iz ova dva najmanje koja bih izdvojio razloga, to je što su u okviru Ustava i što omogućavaju potpisivanje, odnosno ratifikaciju Sprazuma s EU.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepa.

Ako nema više prijavljenih, a vidim da nema, ja ću zaključiti raspravu. I molim vas da se pripremite da glasamo o zakonu.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Isključujem glasanje. Uz, ako ja dobro brojim, 10 glasova „za“, četiri“protiv“, adekvatnu entitetsku većinu i iz RS i iz Federacije, ovaj zakon je usvojen.

Hvala lijepo.

Prelazimo na četvrtu tačku:

Ad. 4. Zahtjev Predstavničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 122. Poslovnika Doma naroda

MLADEN IVANIĆ:

Dakle, prvo odlučujemo o Zahtjevu da se o tome razgovara po hitnom postupku. Dom odlučuje nakon rasprave o tome. Znači da je posljedica da nema amandmana.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih? Hvala lijepo za poštovanje sugestije povodom prethodne tačke dnevnog reda. Ako nema prijavljenih, a nema, molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati. To je sad o proceduri.

Konstatujem da je Dom sa četiri glasa „protiv“, 10 „za“ – prihvatio da se o ovom zakonu izjašnjavamo u skladu sa članom 122. stav (3) Poslovnika, to znači da se ne ulažu amandmani.

Otvaram raspravu o zakonu. Javlja li se neko za riječ?

Gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo, poštovani predsjedavajući.

Evo neću, poštovat ću kolege, govorio sam malo više povodom prethodne tačke dnevnog reda i pominjao sam, dakle doticao sam se oba zakona i..., dakle, u većini moje diskusije govorio o oba zakona i nezavisnim nadzornim tijelima, kao i o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela.

Dakle, ono šta bih želio ovom prilikom jeste – ako mi dopustite da predlagачima ovog zakona, odnosno osobama koje su u ime predlagачa, dakle, koji su sastavili ovaj zakon, oba ova zakona – postavim jedno pitanje, a to je da se moje pitanje odnosi na član 34. Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i agencijama za podršku policijske strukture u BiH, kao da se isti, suština tog pitanja može primijeniti, čini mi se, i na član 21. Zakona o nezavisnim nadzornim tijelima. Dakle, moje pitanje za predlagачe, odnosno osobe koje su u ime predlagачa danas ovde, glasi;

Da li BiH ima Zakon o policijskim službenicima? Pa, ako ima, zašto u predviđenim zakonima predviđaju da ćemo tek donijeti te zakone? A, ako BiH nema ovog zakona, kako radi SIPA i Granična policija, kao policijska tijela u BiH?

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Ja molim gore novinare da se malo primire jer zaista se ovde već ne može raditi. Pa kad se priča, ne možete ni čuti dobro! Malo tiše, pa će biti uredu.

Prvo, ja mislim da je malo neuobičajeno postaviti pitanje, ali evo gospodin Belkić hoće da da odgovor, što nije pitanje i odgovori, nego diskusija.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, kao osoba koja je pitana, da odgovorim osobi koja pita. Poznato nam je sve šta ova zemlja ima. Ali to nije dovoljno. Ovde će se raditi o sveobuhvatnim zakonima koji će obuhvatiti i službu i policijske službenike po novouspostavljenim principima. Vi to dobro znate, gospodine Rančiću.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ali nismo na toj tački dnevnog reda! Nema pitanja i odgovora.

HAZIM RANČIĆ:

Da dam komentar. Je li mogu? Evo moje drugo javljanje.

MLADEN IVANIĆ:

Komentar? Može.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Dakle, ja nisam zadovoljan odgovorom jer nisam ni dobio odgovor. Pitanje je bilo precizno i kolega nije znao odgovoriti da li ima ili nema. Jer, ako imamo Zakon o policijskim službenicima, kako to da u dva zakona predviđamo da ćemo ga tek donijeti. A ja kažem imamo mi zakon i rekao sam u svojoj diskusiji: „Službeni glasnik“27/04.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Nema više prijavljenih za diskusiju.

Molim vas da se pripremite za izjašnjavanje.

Možete glasati.

Zaključeno glasanje.

Jedan „suzdržan“, tri „protiv“... Ponovićemo glasanje da ne bi bilo problema.

Molim vas samo da se ... Kad ja kažem pripremite se i možete glasati, onda možete glasati.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Glasanje zaključeno.

Sa 10 glasova „za“, četiri glasa „protiv“, uz dovoljnu entitetsku većinu iz Federacije i RS, usvojen je Prijedlog zakona.

I, ja predlažem Domu da prije pauze uradimo još ovu jednu tačku koja je predložena po hitnoj proceduri, pa da napravimo malu pauzu. Da ne radimo uopšte pauzu, zbog ovih koji moraju ili treba pauza? Ja ipak mislim da treba pet minuta barem pauze. Ja se zahvaljujem. Samo ja mislim da vi nama trebate zbog izbornog, ali nema ga, ali dobro.

Dobro, idemo dalje. Prelazimo na tačku 5., pa ćemo nakon tačke 5. napraviti pauzu.

Ad. 5. Zahtjev Predstavničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 122.

MLADEN IVANIĆ:

Dakle, prvo glasamo o proceduri i izjašnjavamo se. Ima li zainteresovanih za raspravu o Izbornom zakonu?

Ako nema, ja vas molim da se pripremite za glasanje.

Možete glasati.

Zaključujem glasanje.

Uz jedan glas „protiv“, jedan ustvari nije prisutan, to znači uz 12 glasova „za“ usvojena je procedura.

Tu nam je i stigao predsjedavajući Predstavničkog doma gospodin Živković, kao predstavnik predlagača. Idemo sada na raspravu o samom zakonu.

Je li imate odmah potrebu ili eventualno kasnije? Ako nema, hajte, gospodin Živković, predsjedavajući. Ma ja, pa dobro. Ja samo pitam ako imaju. Ja isto ne vidim poseban razlog ali evo.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih za raspravu? Nema. Onda, ako nema, može gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Zamolila bih da predsjedavajući Predstavničkog doma kaže nekoliko riječi vezano za ovaj zakon. Ne možemo biti toliko neozbiljni da nas ništa ne zanima.

MLADEN IVANIĆ:

Ima li predsjedavajući potrebu da nešto kaže. Onda, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Predsjedavajući, dame i gospodo, kolegice i kolege delegati, samo iz formalnih razloga, ja sam kao predlagač ovoga zakona, znate i sami situaciju, u Predstavničkom domu. Nakon što smo na redovnoj sjednici taj zakon oborili u drugom čitanju, nije postojala nijedna druga mogućnost nego da usaglašeni tekst Interresorne radne grupe, upotpunjen sa većinom amandmana koje je usvojila i Ustavnopravna komisija, a koji su postali sastavni dio teksta, zajedno sa još jednom izmjenom u smislu regulisanja upotpunjavanja mjesta, konkretno u Narodnoj skupštini, ja sam kao predlagač taj znači dio zakona predložio u proceduru. Sve je praktično manje-više jasno. Dva amandmana iz Ustavnopravne komisije su samo izbačena i jedan amandman koji je bio tehničke prirode i drugi amandman koji sigurno znate, o čemu se radi.

Istovremeno, od Centralne izborne komisije nakon toga dobili smo 10, kako oni navode, tehničkih izmjena i dopuna zakona, odnosno njihovi prijedlozi za izmjene i dopune zakona. Sa našom pravnom službom smo ustanovili, prvo, da se ne radi o tehničkim promjenama, a drugo, da se ne odnosi na tekst koji sam ja podnio Predstavničkom domu, nego se odnosi praktično na, i to je ustvari zakašnjela reakcija Centralne izborne komisije, na tekst koji je usaglašen u Interresornoj radnoj grupi i tekst koji je izašao iz Ustavnopravne komisije. Praktično, to je jedna zakašnjela reakcija koja se sad pravnički i proceduralno ne može riješiti ali ne rješava nikakvu suštinsku promjenu u samom zakonu i ne tiče se ovih opštinskih izbora nego se većinom tiče opštih izbora, tako da možemo to da rješavamo nakon završetka opštinskih izbora, da to, njihove znači umjesne primjedbe usvojimo po isto tako 127. članu Poslovnika, nakon provedenih opštinskih izbora.

Time je ta situacija riješena. Ja bih zamolio i Dom naroda da u ovom istovjetnom tekstu, jer drugačije se ni ne može, podrži ovaj zakon, nakon čega bi Izborna komisija mogla da na osnovu ovoga zakona proglasi početak izbora. Mislim da su ovim, u najvećem dijelu, objašnjeni

razlozi za hitnu proceduru, suština izmjena i način kako možemo prevazići, ako su bilo kakve nedoumice bile, a sama Centralna izborna komisija je odustala od ovih svojih zahtjeva da se sada rješavaju.

Ja se zahvaljujem svima koji su učestvovali na radu u Interresornoj radnoj grupi ovog zakona, pogotovo Centralnoj izbornoj komisiji. Mislim da tu dobru saradnju trebamo nastaviti.
Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Filipović se javio za riječ. Ima li još zainteresovanih poslije? Nema. Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Vrlo kratko. Prije nego što se pristupi odlučivanju o izmjenama i dopunama Izbornog zakona, ne bih ponavljao niti jednu riječ koju je rekao gospodin Živković, ali bih predložio da nakon što se izjasnimo o Prijedlogu izmjena i dopuna Izbornog zakona da donesemo jedan zaključak kojim ćemo obvezati Središnje izorno povjerenstvo, vidim da oni znaju o čem ću ja govoriti, jer smo na tu temu govorili i na Interresornoj skupini. Mislim da je Zastupnički dom također donio identičan zaključak: *da Središnje izorno povjerenstvo priredi pročišćen tekst Izbornog zakona BiH i dostavi Parlamentarnoj skupštini BiH na razmatranje i usvajanje.* ((pročišćenog teksta Izbornoga zakona).

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Sličan prijedlog je usvojio već Predstavnički dom. Pa ja ću predložiti da mi ovaj zaključak i usvojimo, ali idemo prvo da se izjasnimo o samom zakonu.

Dakle, sad ćemo se izjašnjavati o zakonu.

Molim vas da se pripremite za izjašnjenje.

Možete glasati. Hvala lijepo.

Uz jedan glas „protiv“, 12 „za“, usvojen je ovaj zakon.

Sada predlažem da se izjasnimo o zaključku, koji glasi: *da Centralna izborna komisija pripremi prečišćeni tekst Izbornog zakona BiH uz, kako sam shvatio, da to bude i povod da se isprave one greške i da ih nakon toga uputi u proceduru na usvajanje.*

Molim vas da se pripremite za izjašnjenje.

Možete glasati. Hvala.

Zaključak je jednoglasno usvojen, sa 13 glasova „za“.

10 minuta dovoljno je pauze, da ne bismo previše kasnili.

/PAUZA/

MLADEN IVANIĆ:

Predlažem da krenemo da radimo.

Prelazimo na šestu tačku dnevnog reda:

Ad. 6. Prijedlog zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu (ovo je drugo čitanje)

MLADEN IVANIĆ:

U drugom čitanju se vodi rasprava o amandmanima i glasa se o zakonu. Dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mladih, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku. Komisija je prihvatila Prijedlog zakona sa 10 amandmana, koji su postali sastavni dio teksta zakona.

Komisija je takođe usvojila amandman o tehničkoj ispravci zakona. Na taj način ona je potpuno uradila isto što i Predstavnički dom, koji je usvojio zakon sa 10 amandmana plus taj amandman koji je tehnička ispravka.

Novi amandman, pored ovih usaglašenih u Izvještaju Komisije, podnijela je i gospođa Čolo. Otvaram raspravu. Ima li još prijedloga amandmana pored ovog? Ako nema, ima li gospođa Čolo potrebu da obrazloži? Nema. Amandman je poznat, o njemu je na Komisiji vođena rasprava i Komisija je odbila amandman gospođe Čolo, koliko sam ja informisan.

Dakle, prvo se izjašnjavamo o ovom amandmanu.

Molim vas da se pripremite za glasanje o Amandmanu gospođe Čolo.

Možete glasati. Gotovo je. Sad sam pitao. Jesam li pitao?

Ali mislim, iz ovoga je vidljivo, Amandman je dobio četiri glasa „za“. Dakle, nema većine, nema potrebne ove entitetske, te je ovaj amandman odbijen.

Otvaram raspravu o zakonu sada u cjelini. Ima li potrebe? Nema.

Pripremite se za glasanje o ovom zakonu.

Možete glasati o ovom zakonu. Hvala.

Zakon je dobio, ako ja ovo dobro brojim, 13 glasova „za“, što znači da je jednoglasno usvojen. I usvojen je u identičnom tekstu kao i na Predstavničkom domu.

Prelazimo na tačku 7. to je:

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi za poslove sa strancima (drugo čitanje)

MLADEN IVANIĆ:

Sva je ista procedura. Dobili ste Izvještaj nadležne zajedničke komisije. Komisija je prihvatila Prijedlog zakona sa dva amandmana. Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon sa dva amandmana. Novih amandmana nije bilo.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih? Nema. To znači da možemo pristupiti izjašnjavanju o ovom zakonu.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Hvala.

Zakon je dobio 13 glasova. Jednoglasno usvojen, u identičnom tekstu kao i na Predstavničkom domu.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda, to je:

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH (prvo čitanje)

MLADEN IVANIĆ:

Znate da je bila formirana Međuresorna radna grupa. Ispred te radne grupe predlagači su delegati Ilija Filipović, Mladen Ivanić i Alma Čolo. Dobili ste Prijedlog zakona, Mišljenje Komisije. Komisija – mi danas razgovaramo samo u prvom čitanju, o principima – Komisija je prihvatila principe predloženog zakona. Predstavnički dom je usvojio Prijedlog zakona u prvom čitanju, sa inicijativama koje je u dopisu predložila Interresorna radna grupa u Izvještaju o radu radne grupe.

Otvaram raspravu o ovom zakonu u prvom čitanju, o principima. Ima li interesa? Ima. Gospođa Majkić. Ima li još interesa? Ima, gospodin Jović.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, ja bih prvo predložila da vezano za principe ovog zakona se podrže inicijativa Interresorne radne grupe za izradu prijedloga izmjena i dopuna Izbornog zakona, dakle Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH i Zakona o finansiranju političkih stranaka, i to u onom segmentu u kojem je Interresorna radna grupa predložila tri inicijative.

Da ne čitam tri inicijative, jer mislim da svi smo dobili te tri inicijative, koje su vezane... Ima li potrebe da pročitam te inicijative koje već stoje u tekstu? Nema potrebe. Eh, ok.

U skladu s tim, predlažem: *Da se prihvati predloženi zaključak u pogledu inicijative za izradu potpuno novog zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH kojim se na adekvatan način rešava pitanje nespojivosti sukoba interesa u institucijama vlasti.* To je kao novi zaključak.

Sljedeći zaključak je: *Da Dom naroda traži od Savjeta ministara da u najkraćem roku formira novu interresornu radnu grupu za izradu novog zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, koji će učiniti predstavnici Ministarstva pravde, Centralne izborne komisije i Parlamentarne skupštine, i da se ispred našeg doma u tu interresornu radnu grupu imenuju članovi Interresorne grupe koji su već radili na tome, dakle gospodin Mladen Ivanić, gospođa Alma Čolo i gospodin Ilija Filipović.*

To bi bili neki kompletni zaključci koji bi ušli uz prijedlog za prihvatanje ovog zakona u prvom čitanju.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Ivo Miro Jović.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju.
Ja ću vrlo kratko. Prije svega bih se zahvalio i podržao rad koji ste vi uložili i gospodin Filipović i gospođa Čolo, jer jako je dobro da svaki zakon koji dolazi iz naših klupa da skrbimo onima i da i mi dajemo i kreiramo. Evo jednog krasnog primjera kako bi trebali i dalje raditi na drugim zakonima.

Međutim, ono što ja bih htio reći, jer sam bio u radnoj skupini kada je izlazio i prvi zakon koji smo imali, tada sam inzistirao, ja bih i sada tu inicijativu dao da mi zakon preimenujemo *Zakon o sprečavanju sukoba interesa*, jer govorimo o načelima.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Ilija Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Evo par riječi ću reći. Ne dugo i ne baš afirmativno, ali sam dužan reći zbog toga da je u ovoj Interresornoj skupini radio još netko, a ne samo nas troje iz Doma naroda. Imali smo i tri zastupnika iz Zastupničkog doma: gospodin Živković, Lozančić i Džaferović. Dakle, tu su vrijedno radili i ministri iz Vijeća ministara: gospodin Nović, Čolak i ministar Halilović. I naravno, tu su nam pripomagali u svemu tome, i to vrlo kvalitetno i baš radili, ljudi iz Središnjeg izbornog povjerenstva.

Ali htio sam samo, evo preciznosti radi, reći koliko je ozbiljno i koliko je dugo Interresorna radna skupina raspravljala o tri zakona u Izbornom zakonu, o Zakonu o sukobu interesa i o Zakonu o financiranju političkih stranaka, što još uvijek teče kao nedovršen posao. Čuo sam i ovaj prijedlog zastupnice Majkić i nećemo oduzimati, ne bih oduzeo vam vrijeme u odnosu na ove prijedloge Interresorne skupine, svi ste to mogli pročitati, ali iznio bih ja nešto što sam iznio i na Interresornoj skupini. Ja sam jako nezadovoljan i nesretan, evo ta riječ se upotrebljavala danas više puta, sa uopće pristupom izrade, pa i izrade izmjena i dopuna,

pristupom ovom zakonu, kada je u pitanju dakle ovaj zakon o sprečavanju sukoba interesa u BiH.

Kratko. Vrlo sam nezadovoljan jer znam za nekakva druga manje rigidna rješenja koja se bave sprečavanjem sukoba interesa, npr. neposredni izbori koje smo vidjeli prije dva-tri dana u Italiji, kada je medijski mag dakle dobio po treći put pravo formirati vladu, i to nije u sukobu interesa, što će i vladu i određena tijela u toj vladi jedne snažne, brojne, velike susjedne nam Italije ... činiti ljudi iz upravo tih medija, tog maga Berlusconija.

Ja bih vam rekao i primjere iz susjedne Hrvatske, pa imate takvih primjera i u susjednoj Republici Srbiji. Nije nikakav problem biti zastupnik u Saboru Republike Hrvatske, istodobno biti gradonačelnik u nekom gradu, da li je to Bjelovar, da li je to Varaždin, da li je to Osijek, sjediti u upravnim tijelima javnih poduzeća koje je osnovao sam, ali je to problem kada se predlaže i traži u našoj zemlji da oni koji osnivaju javna poduzeća budu članovi nadzornih tijela tih javnih poduzeća i da brane interese tih poduzeća. Dakle, mi imamo kapacitet sjediti u Parlamentu kao najvećem zakonodavnom tijelu u državi, oformiti određeno poduzeće, osnovati ga, ali istodobno se dižu sad ruke od tog poduzeća, i to se prepušta nekim drugim dobrim dečkima koji će ih ... na javnom natječaju doći, kontrolirati rad, zakonitost tih poduzeća.

Nije čak prošao prijedlog da se dopusti dakle članovima Parlamenta, Vijeća ministara, dakle izvršne i zakonodavne pa, ako hoćete, i sudbene vlasti, reći ću vam zašto, da uđu u nekakva tijela nadzorna. Ne moraju ni primati nikakvu naknadu, ne, to nije dopušteno, pa i ako je 25% država vlasnik, dakle nekakvog temeljnog kapitala u nekakvom poduzeću, to nama naš zakon brani. Mi imamo Zakon o sukobu interesa, moliću lijepo, koji zabranjuje moliti se Bogu, a ne raditi nešto ...u nekim tijelima, k tomu još biti vrijedan, i uz to za taj svoj rad nešto naplatiti. Jer, to je ... sknavljenje lijepog ponašanja izabranog dužnosnika ako je otišao još negdje nešto raditi pored toga, a upire se prstom, ... pored svih ovih zabrana što ne može ništa već raditi, to ... zašto prima toliku naknadu ili prima toliku plaću, a ...radi se o najvišem zakonodavnom tijelu u ovoj državi.

Spomenut ću jedan primjer. Prije nekoliko dana mi smo imali ovdje u prijateljskoj posjeti jednu jako snažnu, gospodarski jako razvijenu pokrajinu iz Njemačke. To je predsjednik Parlamenta Baden Vitenberga koji je bio ovdje gost našeg parlamenta i imao sam čast malo više vremena provesti sa tom delegacijom i sa šefom Parlamenta koji je istodobno i odvjetnik. Molim vas lijepo, odvjetnik koji je predsjednik Parlamenta – smije se gospodin Nović, zna točno što ću ja reći – nije sukob interesa u jednoj Saveznoj Republici Njemačkoj i u pokrajini koja ima 11 milijuna stanovnika, tog istog odvjetnika, nije morao zatvoriti svoj ured. Uredno radi. I pitao sam, dakle, ispričao sam se zašto to pitam, ali sam poslije to objasnio, nije problem ni zastupati i javna poduzeća te iste pokrajine ili bilo kojeg javnog poduzeća u Saveznoj Republici Njemačkoj. Kod nas je to, znate što je to, visio bi kao Pedro da se tako nešto dogodi.

Dakle, hoću reći, mi imamo prerigidan zakon, imamo prestrog zakon. Sretan sam za inicijative da ćemo imati novi zakon o sprečavanju sukoba interesa i ovdje je prijedlog da to čini, dakle Središnje izborno povjerenstvo, da to čini resorno ministarstvo, Ministarstvo pravde, iako će unutra ući neki ljudi, eksperti za ove stvari, ali nikako pustiti ovom parlamentu zakon koji će biti rigidan kao što je ovaj, koji će biti zakon prošlosti, kao što je ovaj, jer on istog trenutka percipira nas sve u BiH kad smo izabrani dužnosnici, bez obzira u kojoj razini tijela, da li je zakonodavna, da li je izvršna, da li je pravosudna. Dakle, polazi se od pretpostavke da, da, to

bi mogli biti i kriminalci, a ako bi, molim vas lijepo, a da ne govorim o tome koliko je preširoko, koliko je u sadašnjem zakonu, pa i u ovim izmjenama... taj krug srodnika. Molim vas, prava linija, pa pobočna linija, pa po tazbini tamo još, pa, molim vas lijepo. Dakle, strogo sam se zalagao, bio sam vrlo uporan, vrlo uvjerljiv u tome, molim vas, nemojmo širiti taj krug iznad i izvan obitelji koju ima izabrani zvaničnik. Nemojmo braniti izborom tamo negdje za ministra u parlamentarne klupe, bez obzira koje razine, ili u nekakav sud, bilo kome u široj rodbini da se bavi nekim poslom i da posluje sa poduzećima u vlasništvu države.

Međutim, mi smo i dalje ostali na toj crti nevjerice prema ljudima. Dakle, polazimo od pretpostavke da su svi nepošteni koji su, dakle ili će biti nepošteni, ako im se dopusti ponašati onako kako sam rekao da se ponaša predsjednik Parlamenta iz Baden Vinterberga.

Hvala vam lijepa.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO:

Poštovani predsjedavajući, ja sam bila isto u ovoj radnoj grupi i ja ne mogu da ne izrekнем ovdje pred svima vama neke dileme koje smo mi imali, a tiču se donošenja entitetskih zakona. Zakon o sukobu interesa ...u institucijama vlasi BiH je donesen 2002. godine, znači prije šest godina i u tom zakonu u prelaznim i završnim odredbama je stajalo da su entiteti i Brčko i Distrikt dužni da donesu svoje zakone u roku od 60 dana, a da, dok oni ne donesu svoje zakone, da će se primjenjivati odredba ovog zakona.

Niti Federacija, niti RS do danas nisu donijeli svoje zakone o sprečavanju sukoba interesa. Donio je samo Brčko Distrikt. I desilo se to da je Izborna komisija, koja je bila dužna da provodi ovaj zakon, donijela jedno uputstvo, kojim je ustvari proširila primjenu ovog zakona na sve izabrane zvaničnike, do lokalnog nivoa. I u tom uputstvu je precizirala koji su to izabrani zvaničnici na nivou Federacije, koji na nivou RS, koji na nivou općina, grada itd. I ocijenjeno je da je ovo uputstvo u suprotnosti sa zakonom i oni su to uputstvo stavili van snage.

Sad imamo situaciju da Zakon o sukobu interesa – ili evo kako gospodin Ivo Miro Jović predlaže da se zove o sprečavanju sukoba interesa, što mislim da je u pravu, i to treba amandmanski korigirati – da se taj zakon primjenjuje samo na izabrane zvaničnike na državnom nivou, i da se odnosi znači samo na nas, a sankcije koje Izborna komisija izriče za osobe koje su izabrani zvaničnici, a eventualno se nađu u sukobu interesa, su sankcije koje se mogu izreći samo ljudima u ovom parlamentu. Ta sankcija se ne može izreći ni prema ministru u Vijeću ministara, niti prema nekom direktoru državne direkcije ili agencije, što mislim da je nepravedno i da je jedan određeni diskriminirajući tretman ovog zakona. Znači, mi moramo raditi na tome da ovaj zakon se primjenjuje na sve one na koje se odnosi.

Ja sam danas dobila zakon: Nacrt zakona o sprečavanju sukoba interesa u RS. Meni je jako drago da će Narodna skupština RS, vjerujem, veoma brzo donijeti taj zakon. Trebalo bi da isto uradi i Federacija. Ali mislim da je neophodno da znači svi mi budemo u istom tretmanu kada je u pitanju primjena ovog zakona, i kada je u pitanju izricanje sankcija, jer su sankcije jako

oštre. Ja sam se protivila takvim sankcijama. One postoje i sada u zakonu. Mislim da nisu u skladu sa Evropskom konvencijom, a to je zabrana kandidiranja na izborima. Ja nemam ništa protiv, ukoliko se utvrdi da neko od nas se nalazi u sukobu interesa, da je svjesno prekršio zakon, da mu prestane mandat. Izborna komisija može da prekine mandat svakome od nas, u skladu sa Izbornim zakonom, ali ne može ministru, ne može direktoru neke direkcije, i veoma je za mene upitno rješenje po kojem se ja ne mogu – evo govorim ja, ukoliko bi se desilo da se utvrdi sukob interesa – ne mogu se kandidirati za naredne četiri godine. Što mislim da je: nije u skladu sa Protokolom 3. Evropske konvencije koja garantira pravo na ...pravo na pravične izbore, da svako ima pravo... da bude biran i da učestvuje na izborima, znači da glasa za svoje kandidate. Time se narušava pasivno biračko pravo da se neko ne može kandidirati na izborima. Nije sporno da vi njemu ... zabranite da to on djeluje u tom mandatu, jer se ogriješio o zakon i ne može biti u tom mandatu, ali da zabranite nekome da se kandidira na izborima, mislim da je veoma upitno i da nije u skladu sa evropskim standardima i da bi o tome trebali u amandmanskoj proceduri da razmislimo i nadležne komisije, pogotovo Ustavnopravna komisija koja je nadležna da razmatra sve aspekte ustavnosti, a Evropska konvencija je sastavni dio našeg Ustava ... ponuđenih zakonskih rješenja.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Koprivica.

ZORAN KOPRIVICA:

Ja ću kratko, gospodine predsjedavajući, pa bih svima nama ovdje postavio ovako za razmišljanje jedno posebno pitanje. Ustvari, direktno je vezano za donošenje Zakona o sukobu ...interesa, pitanje *Kodeksa ponašanja poslanika i delegata*. I, kao što znate, Komisija za ljudska prava je na posljednjoj sjednici donijela zaključak da se odloži to pitanje dok se ovaj zakon koji se u dobrom dijelu tiče upravo sukoba interesa ... odloži, dok se zakon znači ne donese.

Ja predlažem da se ovaj dom i na tu temu izjasni, jednostavno da donesemo zaključak da prihvatamo taj stav i stanovište Komisije da se sa *Kodeksom* sačeka dok se Zakon o sukobu interesa, o sprečavanju sukoba interesa, ne donese, jer možemo doći u poziciju da pojedine odredbe *Kodeksa* budu eventualno suprotne zakonu, što normalno znamo svi u praksi bi stvorilo problem da bi odmah morali pristupiti izmjeni *Kodeksa*.

Eto toliko, hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ako nema, ja bih predložio sljedeće. Prvo, mi imamo ove tri inicijative koje trebamo podržati da bismo onda, eventualno, samo ne znam da li je to baš danas ili kad usvojimo zakon, da onda odredimo grupu. Možda je bolje to imati na umu, pa kad, nakon drugog čitanja odmah, možemo i danas eto, ali ispašće pretpostavka u ... može.

I, imamo drugu sugestiju. Iako, ja bih cijenjenog delegata uputio upravo to da da amandman i da i uputi malo ljude iz Predstavničkog doma da i oni dadnu sličan amandman, pa da ne budemo u različitoj verziji, da ne donosimo poseban zaključak tim povodom.

Stoga, ako se slažete, ... prvo glasamo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Hvala lijepo.

Konstatujem da je zakon dobio 13 glasova, da smo jednoglasno usvojili u prvom čitanju.

Prelazimo sada na izjašnjenje o inicijativama koje je Interresorna radna grupa uputila.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

13 glasova „za“. Jednoglasno.

S obzirom da smo usvojili inicijativu da se piše novi tekst ovog zakona, predlažem da se izjasnimo i o prijedlogu koji je gospođa Majkić dala, a to je da ispred Doma naroda u ovoj komisiji bude ista ova grupa ... troje ljudi: gospođa Čolo, Filipović i Ivanić koji su i na ovome radili.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Hvala lijepo.

Jednoglasno: 13 glasova „za“.

I sugestija, nema potrebe da se izjašnjavamo, gospodine Joviću, da ide ...amandmanskim djelovanjem. Pa dobro, ja mislim da je Izvještaj o radu Interresorne radne grupe, prihvatajući ovaj prijedlog zakona i prihvatajući, ali dobro, evo ajde, pošto su tražili.

Pripremite se za glasanje i o Izvještaju o radu Interresorne radne grupe.

Možete glasati.

Hvala lijepo.

Dobro, to je sad 12 glasova „za“. Neko je malo zakasnio, ali nema veze.

Usvojena, usvojen Izvještaj o radu.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda:

Ad. 9. Prijedlog zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima (prvo čitanje)

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona. Predlagač je Savjet ministara. Komisija je prihvatila principe predloženog zakona. Predstavnički dom usvojio Prijedlog zakona u prvom čitanju. Ovo je prvo čitanje zakona, vodi se samo rasprava o neophodnosti i o principima na kojima je zakon zasnovan.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih?
Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Da, imam potrebu da kažem nekoliko riječi, tim prije što sam u prošlom mandatu bila svjedok događaja koji su pratili prvobitnu izradu ovog zakona. Dakle, početkom 2006. godine u parlamentarnoj proceduri je bio Prijedlog zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima po hitnom postupku. Nažalost, tada nismo mogli dobiti potrebnu većinu u Predstavničkom domu zbog toga što usvajanje ovog zakona nisu podržali poslanici iz Federacije BiH i zakon je pao.

Dakle, nakon dvije godine, evo Prijedlog zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ponovo je u proceduri. Ovoga puta je doista značajno izmijenjen i popravljen. Kao što možemo vidjeti, ovim zakonom se uređuje proizvodnja, promet na veliko, odnosno uvoz-izvoz lijekova, medicinskih sredstava, kao i uslovi i mjere za osiguranje kvaliteta sigurnosti i djelotvornosti lijekova i medicinskih sredstava za upotrebu u humanitarnoj medicini. Pored toga, ovaj prijedlog zakona reguliše nadzor nad lijekovima i medicinskim sredstvima koja se nalaze na tržištu BiH, kao i nadzor nad pravnim licima koja proizvode, ispituju, odnosno obavljaju promet na veliko lijekova i medicinskih sredstava. Takođe, zakonom se uređuje osnivanje Agencije za lijekove i medicinska sredstva kao samostalne upravne organizacije sa statusom pravnog lica, a koja ima zadatak, osniva se kao jedinstven organ uprave za oblast lijekova i medicinskih sredstava, a njenim uspostavljanjem se omogućava ujedinjenje tržišta lijekova i medicinskih sredstava tako što će agencija biti jedino nadležno tijelo za registraciju i kontrolu lijekova i medicinskih sredstava u BiH. Ja hoću da kažem.

MLADEN IVANIĆ:

Kolegica se javila za riječ i ima deset minuta ali, molim vas, nemojte. Kolegica Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, s obzirom da predmetni zakon ne sadrži dio materije koji se odnosi na promet na malo i da je to izvorna nadležnost entiteta, to je u značajnoj mjeri popravilo ovu verziju zakona, odnosno prošlu. Drugo, u prijedlogu ovog zakona takođe možemo reći ...da je velika kampanja medijska koja je vođena tokom donošenja ovog zakona, i to je prvi put da jedan zakon imamo ovako medijsko praćenje u smislu mogućnosti da mnoge institucije daju svoje primjedbe i prijedloge na sam zakon, i da je izašlo se u susret najvećem broju predlagača u smislu prihvatanja njihovih zahtjeva, tako da je ovog puta Ministarstvo civilnih poslova pokazalo referentnu tačku na koji način bi trebali da ubuduće prate donošenje ostalih zakona. Mislim da ovakav način javnosti, u koji je uključen bio jedan zakon, bi bilo dobro da prati i ostale zakone i mislim da nema nijednog razloga da se ovakav prijedlog zakona ne podrži.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li još zainteresovanih? Nema. To znači da možemo pristupiti izjašnjenju o zakonu.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Hvala.

Konstatujem da je ovaj zakon jednoglasno usvojen uz 13 glasova „za“, u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku 10.

Ad. 10. Prijedlog zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)

MLADEN IVANIĆ:

Opet mi razgovaramo samo o principima. Komisija prihvatila principe, Predstavnički dom usvojio Prijedlog zakona u prvom čitanju. Ministar Vrankić i Kolegij smo se dogovorili da damo ministru prostor da da, zbog značaja ovog zakona, nekoliko samo uvodnih napomena.

I gospodin Vrankić će to uraditi.

Izvolite.

DRAGAN VRANKIĆ:

Hvala lijepa, predsjedavajući.

Uvaženi zastupnici, kolege, Vijeće ministara, gosti, s obzirom da se o ovom zakonu dosta pričalo, dosta, znate, dozvolite samo nekoliko osnovnih napomena. Donošenje zakona o plaćama u institucijama BiH predstavlja jednu od ključnih aktivnosti vezanu za provođenje reforme javne uprave i stvaranje uvjeta za uspostavu i unapređenje sustava rukovodne i izvršiteljske odgovornosti za povjerene poslove iz oblasti javne uprave u institucijama BiH. Značajan dokument iz koga se crpe smjernice za odgovarajuća zakonska rješenja i politika plaća u institucijama za razdoblje 2007. – 2010. godina, jer su u ovome dokumentu sublimirane preporuke međunarodnih finansijskih institucija, nezavisnih međunarodnih konzultantskih kuća koje su radile istraživanja vezana za problematiku plaća u BiH, posebno u institucijama BiH.

Uvođenje načela transparentnosti, nagrađivanjem prema rezultatima rada, utvrđivanje uravnoteženih plaća za iste i slične poslove, fleksibilnosti i fiskalne odgovornosti u Zakonu o plaćama, predstavlja novinu u pristupu problematici reguliranja rashoda na temelju plaća i naknada u institucijama BiH. Opredijelili smo se za donošenje jedinstvenog zakona o plaćama kako bismo na jednoobrazan i jednim zakonom riješili cjelokupnu problematiku plaća i naknada u institucijama BiH i kako bismo osigurali potpunu transparentnost i usporednu pregledivost visine plaća u svim institucijama BiH.

Zakon je podijeljen na poglavlja kako bi se posebnosti vezane za pojedine institucije zakonodavne, sudske, izvršne vlasti ugradile u tekst zakona, ali uz poštivanje usvojenih načela. Pored toga, važno je napomenuti da je cjelokupna problematika naknada jedinstveno regulirana u posebnom dijelu zakona i da se ona odnosi na sve uposlene u institucijama BiH. Ovo posebno naglašavam jer se na ovaj dio jako malo posvećuje pažnja iz dosadašnjeg iskustva. Posebna poglavlja zakona obuhvaćaju regulativu vezanu za Ustavni sud i pravosuđe, Parlamentarnu skupštinu BiH, Predsjedništvo, Vijeće ministara, profesionalne vojne osobe, policijske službenike, nezavisne regulatore i ostale institucije, sustav utvrđivanja osnovne netoplaće,

zasnovane na zakonski definiranim platnim razredima i koeficijentima i osnovici za obračun plaća koja se utvrđuje za svaku fiskalnu godinu. S tim u vezi, članak 7. predstavlja jednu od ključnih odrednica buduće reforme plaća, jer je definiranje kriterija za utvrđivanje osnovice za obračun plaća i način planiranja sredstava za plaće i naknade u proračunima institucija od ključne važnosti za funkcioniranje čitavog sustava javne uprave, u okviru institucija BiH.

Polazeći od načela potpune transparentnosti, uz uvažavanje potreba da se proces proračunavanja u institucijama temelji na unaprijed definiranim mjerilima, a posebno uzimajući u obzir da se preko 70% proračuna institucija BiH odnosi na plaće i naknade uposlenih, predloženo je utvrđivanje osnovice na temelju javnog statističkog podatka. Također, uvažavajući potrebu utvrđivanja kriterija kojima bi se mogao iskazati doprinos institucijama BiH u ukupnom razvoju, predloženo je da se osnovica za obračun plaća utvrđuje na bazi prosječne mjesečne netoplaće ostvarene u BiH kao statističkog podatka koji objavljuje Agencija za statistiku BiH. I cijeneći ostale čimbenike bitne za utvrđivanje osnovice, predloženo je da se visina osnovice za obračun plaća utvrđuje u visini od 85% prosječne mjesečne netoplaće u BiH, u godini koja prethodi godini u kojoj se priprema proračun za narednu fiskalnu godinu, odnosno za godinu u kojoj se donosi minus dvije godine. Na taj način su potpuno zadovoljeni zahtjevi da se priprema proračuna utemelji na unaprijed definiranim mjerilima, a zadovoljeno je načelo potpune transparentnosti.

Naše je opredjeljenje da primjena novog sustava plaća ne dovede do sniženja plaća u prvoj godini primjene zakona za pojedine kategorije uposlenih, a da se u prelaznom razdoblju do 2010. godine postupno izravnavaju plaće u institucijama koje su imale značajno odstupanje po dosadašnjoj regulativi i praksi obračuna plaća. Prilikom razmatranja ove problematike, mora se imati u vidu i činjenica da plaće za državne službenike, uposlenike u institucijama BiH nisu povećavane od '99. godine, a da su u posljednje dvije godine plaće na nižim razinama vlasti imale visok rast, tako da trenutno visina plaća zaposlenim u institucijama značajnije zaostaje u odnosu na plaće na entitetskoj razini, a niže su nego plaće uposlenih u institucijama na lokalnoj razini.

Predložena rješenja osiguravaju balans između plaća za ključne pozicije zakonodavne, sudske i izvršne vlasti u institucijama. Također, predložena rješenja osiguravaju balans u odnosu na zakonodavstvo i praksu vezanu za problematiku plaća na drugim razinama vlasti u BiH. Na kraju, smatram da predloženi relativni odnosi kroz koeficijente za policajce, vojsku, državne službenike, uposlenike, nositelje funkcija i sve ostale predstavljaju dobar polaz za rješavanje problematike plaća, a da sam zakon može poslužiti kao model za niže razine vlasti.

Na kraju, dozvolite samo dvije još rečenice. Ovaj zakon, jedinstveni Zakon o plaćama, uradili smo na vaš zahtjev, zahtjev Parlamenta, i on je upravo tako se i obuhvatio. Ovih nam se dana spočitava i čujemo jako puno kritike da se za određene institucije traži neovisnost. U ovome zakonu nema ništa što će poslije ovisiti od izvršne vlasti, niti od Vijeća ministara, niti od pojedinih ministarstava. Naprotiv, svaka odrednica je data u zakonu. Ja smatram kad se nešto definira zakonom da je to najveći stupanj neovisnosti koji može biti.

Ovaj zakon je težak dodatnih 55 miliona maraka. Na Zastupničkom domu, ako imam to pravo reći, raspravljalo se cijeli dan, i to samo o 1% od ovih 55 miliona maraka. Raspravljali su sami o sebi, a nisu raspravljali o onima na koje se odnosi preko 70% ovih dodatnih para, a to su vojnici, policajci i naši ovi službenici, odnosno činovnici sa osnovnim i srednjim obrazovanjem,

te bih stoga molio da u tom duhu i raspravljate, da dođemo do kvalitete, i da se na jedan takav način prihvati ono što se treba prihvatiti. Ono što smo pokušavali, isto tako, da na jedan način izradimo kroz ovaj zakon je to da kad je u pitanju ostale institucije gdje se zahtijevalo – a ima jedno pismo koje je došlo od međunarodnih institucija, vjerujem da ste ga vi svi dobili na klupe, ono nije došlo nama, ja se zbog toga nisam osvrtao na njega – ali ja smatram, ono što sam prethodno rekao, mi smo radili po vašem zakonu i mislim da je ovo po prvi put da na jedan jedinstven način se rješava sve institucije BiH. I ukoliko je neko protiv ovakvog zakona, onda ja smatram da je protiv BiH. Ukoliko ne želimo izgraditi institucije, onda nemojmo podržati ovaj zakon. Ako želimo da imamo kvalitetan zakon, onda moramo imati kvalitetne ljude u izvršnoj vlasti, a, ako su oni duplo manje plaćeni nego pomoćnici u entitetima, ne možemo očekivati da dobijemo kvalitetnu strukturu koja je sadržana kroz paragrafe, odnosno kroz ono što mi predlažemo.

Evo stojim na dispoziciji za ostala obrazloženja koja budu potrebna.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Otvaram raspravu. Interesa nema, osim što ima gospodin. Ja sam htio samo prije vas, ako mogu samo sekund da kažem, da mislim da je ovo jako bitan poduhvat. Naravno, o sadržaju, o konkretnim rješenjima biće riječi u amandmanskoj fazi, i tu je moguće sve ove primjedbe imati. Možda bi ta amandmanska faza trebala trajati dovoljno dugo da to bude potpuno prisutno, ali mislim da je koncepcijski opravdano postojanje jednog ovakvog zakona. Ono rješava unutrašnje odnose. Sad o svakom konkretnom rješenju, o tom potom.

Izvinjavam se gospodinu Rajiću, ali sam imao nameru da samo kažem jednu rečenicu.

BOŽO RAJIĆ:

Ma, i da jeste, nisam zamjerio. Hvala lijepa.

Ma dobro, iako se danas govori o načelima ovoga zakona, ja osjećam potrebu progovoriti o nekoliko načelnih razloga za donošenje, odnosno za podržavanje ovakvog zakona. Najprije mi se čini da bi bila dužnost nas zastupnika se očitovati na nešto što se zove klima u javnosti, medijska eksploatacija ovog zakona, prije nego što se pojavio u službenoj proceduri, pa i neke ne baš dobro odabrane termine u komunikaciji nekih dužnosnika prema javnosti. Dakle, meni je potpuno jasno i mislim da je to jasno svima nama da ... naše poslanje u ovoj zemlji i u svim zemljama svijeta se nalazi u fokusu i taj fokus je objektivno s razlogom postavljen na nas. Možda u BiH prenaglašen je taj fokus u svakoj situaciji, u svakoj pojedinosti, što se opet može razumjeti razlozima koji su vezani za našu blisku prošlost i za veliku prisutnost različitih institucija koje na stanovit način potiču to fokusiranje i seciranje našega rada.

Dakle, ja nemam ništa protiv toga da mi jesmo u fokusu, ali bio bih sretan kada bi taj fokus imao dvije strane medalje, kada bi, s jedne strane, gledao kritički na nas i naše ponašanje a, s druge strane, kad bi uvažavao činjenicu i pokazao da uvažava tu činjenicu da biti zastupnik, senator, kongresmen, parlamentarac svugdje na kugli zemaljskoj u demokratskom svijetu znači izuzetno visoki rang i visoku čast. Dakle, ja nisam bolestan od tih kategorija, ali bih, kad se govori kritički o parlamentu, o ministrima u vladi jedne države, onda bi trebali imati na umu da se ne radi o običnim dužnostima i mi smo, bar, kad je riječ o parlamentarcima, htjeli to neki u

javnosti prihvatiti ili ne prihvatiti, jedini neposredno birani predstavnici i izraz političke volje svih građana i naroda u BiH.

Dakle, ja podržavam pravo javnosti da zna, da prati sve ono što se dešava, uključujući i rješenja koja donosi ovakav zakon. Podržavam pravo javnosti da se prema tome odnosi kritički, mada su neki iskazi, neki izričaji, po mome osnovnom uvjerenju, prekoračili granice dopuštenog, tolerantnog. Iako je i s druge strane iz ovih klupa bilo nekih izričaja sa kojima se ja ne bih pomirio i mislim da nisu bili dobro odvagani, unatoč svemu tome, zalažem se za to da javnost zna, da prati, da bude izvještena o tome što radimo, da se kritički osvrće, ali da mi svoj posao nastavimo raditi po svom uvjerenju i u skladu sa nekim načelima o kojima sam mislio sad reći.

Dakle, prvo načelo, koje podržavam kod ovoga zakona, načelo javnosti i kritičkog osvrta na sve što se dešava. Drugo načelo, je načelo zakonskog reguliranja svih područja života, jer to je jedino jamstvo da ćemo imati i zakonodavni i moralni red u društvu. I, ako želimo biti dio Europe, a ja ne dvojim da mi želimo svi zajedno biti i svi naši stanovnici ove zemlje žele biti dio Europe, moramo se zalagati za zakonsko uređenje na načelima o kojima je govorio ministar Vrankić, između ostalog. Da se zna da barem u ovoj kategoriji korisnika proračunskog novca BiH svi se nalazimo u istom zakonskom okviru i da imamo normirane odnose po kojima ćemo se ravnati. Treće načelo, za koje se zalažem, je načelo slijeđenja ekonomskog trenda, ekonomske prakse. Odnosno, ne samo ekonomske nego europske prakse u cjelini. Meni nije poznato da postoji ijeda uređena demokratska zemlja u Europi, koja nema zakonom uređena ova pitanja i još neka druga koja nisu danas na dnevnom redu.

Prema tome, zalažem se da kao integralni dio Europe, jer mi jesmo organski, povijesno, zemljopisno i mentalno dio Europe, i ja želim da ostanemo dio Europe, a jedan od elemenata kako pokazujemo da jesmo dio Europe je donošenja takvih zakona. Četvrti kriterij, odnosno načelo ili princip za koji se zalažem kod donošenja ovakvih i ovoga zakona i nekih drugih, jeste da mi elemente za strukturiranje zakona izvlačimo iz nečega što je usporedivo s nama. Dakle, ne možemo se mi, zaboga, porediti sa Velikom Britanijom, Francuskom, Švedskom ili Njemačkom, mi se možemo porediti sa nečim što liči, što slični nama, što ima slična iskustva i ekonomski stupanj razvijenost, to su zemlje bivše Jugoslavije. I koliko ja znam, oni koji su kreirali ovaj zakon koristili su se tim iskustvima maksimalno. Dakle, ostajem pri tome da treba urediti zakonom. I dolazimo do zadnjeg, petog načela, koje podrazumijeva da mi moramo na odgovoran način sagledati sve parametre, dakle sve elemente koji uređuju ovaj zakon, polazeći od sastavnih elemenata, od koeficijenata, relativnih odnosa, apsolutnih vrijednosti i da to sve trebamo na vrlo odgovoran način sagledati i nigdje nije rečeno da su rješenja koja su ponuđena i konačna i najbolja. Ja smatram da smo mi dužni i da možemo u drugoj fazi rasprave o ovome zakonu, amandmanskoj fazi, usmjeriti svoju pozornost na ono što je bit, što je sadržaj zakona, i možda na taj način dovesti do jednog snošljivijeg, pomirljivijeg odnosa između nas i javnosti.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Nema više interesa za raspravu. Zaključujem raspravu.

I prelazimo na izjašnjenje o ovom zakonu u prvom čitanju.

Pripremite se za glasanje. Možete glasati. Pardon, Alma, nisam vidio, ja sam pitao.

ALMA ČOLO

/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Odustali ste od rasprave? Odustali ste od rasprave?

ALMA ČOLO

/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Dobro, evo mogu ja reći. Konstatujem da smo mi usvojili ovaj zakon, ali evo, jer ne vjerujem da je, da ste ... protiv zakona? Evo da ipak nakon glasanja damo riječ.

ALMA ČOLO:

Ja sam, ...niste vidjeli moju prijavu prije glasanja. Zato nisam ni glasala, ali evo izgleda ja uvijek ... kasnim sa glasanjem, pa se izvinjavam Domu zbog toga. Ja bih željela samo da iznesem stav moje stranke. Znači, mi imamo stav Glavnog odbora Stranke demokratske akcije da u svakom slučaju podržavamo donošenje ovakvog jednog zakona, koji je sistemski zakon i kojim treba urediti na istim osnovama finansiranje svih budžetskih korisnika. Mi znamo da sad imamo situaciju da se neke regulatorne agencije, neke državne agencije, koje se sve finansiraju iz Budžeta BiH, svojim odlukama definiraju visinu svojih plaća. Dok su ... drugi pripadnici organa kao što su Parlamentarna skupština BiH, Predsjedništvo BiH također svojim odlukama odredili visine tih plaća, koje su znatno niže nego u tim agencijama i, naravno, da je evo ministarstvo predložilo ta prelazna rješenja da se tim ljudima ne bi išlo na drastično smanjenje plaća, s čim se ja ne slažem, vjerujte, jer neko je godinama imao znatno veće plaće nego što su imali članovi Predsjedništva, nego što su imali članovi ove Parlamentarne skupštine, i sad im, zbog toga što su oni godinama sami sebi namicala visoke plate, trebate dozvoliti neka prelazna rješenja da oni ne bi osjetili to drastično smanjenje plaća. Mislim da to nije uredu. Generalno mislim da koeficijente treba malo nivelirati, malo smanjiti, ali molim sve one koji će amandmanski djelovati na ovaj zakon da se tim amandmanima ne naruši sistemski hijerarhija zakona. Jer vlast u BiH je kao u svim demokratskim državama podijeljena na zakonodavnu, izvršnu i sudsku. I svugdje su određeni nivoi vlasti plaćeni približno jednako, niko od nas nikad nije govorio o plaćama koje imaju nosioci pravosudnih funkcija od 2003. godine. Ti ljudi imaju znatno više plaće nego članovi Predsjedništva, znači nego šef naše države, znatno veće plaće nego predsjedavajući Parlamenta BiH i mi nismo puno tome prigovarali, jer je visoko predstavnik tako odlučio, a u cilju stvaranja neovisnog i nepristrasnog sudstva.

Ali, mi imamo isto tako situaciju da je zadnji Izvještaj Monitoring komiteta Vijeća Evrope, preliminarni izvještaj koji je sačinjen o BiH – ja sam bila kao izjaviteljica ispred BiH nedavno u Parizu na Monitoring komitetu – gdje je rečeno da u BiH ima preko 2,5 miliona neriješenih sudskih predmeta. Znači, pravosuđe! Niko ne kaže da je naše pravosuđe da je neefikasno, al', treba da ima visoke plate i predsjednik Suda BiH treba da ima koeficijent 9,5, a predsjednik Parlamenta ne smije da ima koeficijent 9. Ja vjerujte nisam profesionalac u ovom Parlamentu i ja nemam ovu platu koju vi imate, niti ću je imati, ali stvarno ne mogu da se pomirim sa tim da su mediji stvorili takvo jedno stanje u kojem je hajka samo na ljude koji su u ovom parlamentu. Znači, plate parlamentaraca su jako visoke, a nisu visoke plate u pravosuđu

gdje je koeficijent 10. Predsjednik Ustavnog suda BiH ima 10 i neka ima ali, vjerujte, u svim zemljama regiona tačno se zakonodavna, izvršna i sudska vlast jednako tretiraju. Najviše funkcije u jednoj, drugoj i trećoj vlasti su tretirane po visini plaća na isti način.

Stav, znači, moje stranke je da je to previsoko, ja ću takav stav poštivati... ali, molim vas, ukoliko bude amandmana, smatram da amandmani ne smiju ići u pravcu da se naruši systemska hijerarhija ovog zakona, da se znači sad povećanjem nekome plaća dođe u situaciju da se nivoi vlasti na taj način ...spuste i da se međusobno konfrontiraju, što mislim da nije uredu, jer će se sami principi zakona time dovesti u pitanje.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Mi smo se o zakonu izjasnili. Mislim da je bilo korisno da čujemo i ja vas molim nastojte svi, ja pokušavam da koristimo mehanizam prijave koji postoji, onda se to pojavi ovdje predsjedavajućem i onda ne može napraviti grešku, a sa rukom zna se desiti.

Prelazimo na sljedeću tačku. To je, ako se ne varam, tačka 11.

Ad. 11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o jedinstvenom matičnom broju

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona, Mišljenje Komisije. Komisija je prihvatila principe. Predstavnički dom usvojio ovaj prijedlog zakona u prvom čitanju.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih?

Nema. Zaključujem raspravu.

Pristupamo glasanju. Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Hvala.

Konstatujem da je ovaj zakon u prvom čitanju dobio 13 glasova i da je jednoglasno usvojen.

Prelazimo na tačku 12. ...

Ad. 12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti državljana Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara BiH;

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona, Mišljenje Komisije. Komisija je prihvatila principe predloženog zakona. Predstavnički dom usvojio Prijedlog zakona u prvom čitanju.

Pitam delegate: Ima li neko interesa za raspravom?
Nema. Zatvaram raspravu.

Pripremite se za izjašnjenje o zakonu u prvom čitanju.
Možete glasati.
Hvala lijepo.
Zakon u prvom čitanju dobio 13 glasova, jednoglasno usvojen.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda:

Ad. 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagač: Vijeće ministara BiH

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona i Mišljenje Komisije. Komisija je prihvatila principe predloženog zakona. Predstavnički dom je usvojio Prijedlog zakona u prvom čitanju.

Otvaram raspravu. Ima li interesa za raspravom? Koliko vidim, nema. Zaključujem raspravu.

Pripremite se za izjašnjenje o ovom zakonu.
Možete glasati.
Hvala lijepo.
Zakon je dobio 13 glasova. Jednoglasno usvojen u prvom čitanju.

Prelazimo na 14. tačku:

Ad. 14. Prijedlog zakona o Fiskalnom savjetu u Bosni i Hercegovini, (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara BiH

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona i Mišljenje Komisije. Komisija je prihvatila principe ... zakona. Predstavnički dom usvojio je Prijedlog zakona u prvom čitanju.

Mislim da nema potrebe, znamo sadržaj, ... za neka uvodna izlaganja. Otvaram raspravu. Ima li interesa za raspravom? Nema. Zaključujem raspravu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati.
Hvala lijepo.
Zakon je dobio 13 glasova. Jednoglasno usvojen Prijedlog zakona u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku 15.

Ad. 15. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Odluke o ratifikaciji „ESEE“ Agenda plus za razvoj Informacionog društva u jugoistočnoj Evropi – SEE 2007.-2011.

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Izvještaj Komisije. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju.

Otvaram raspravu. Nema interesa za raspravu. Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Hvala lijepo.

Konstatujem da je sa 13 glasova „za“ jednoglasno data saglasnost za ratifikaciju ove odluke.

Prelazimo na tačku 16.

Ad. 16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga, Dodatnog protokola uz Sporazum između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga i Daljeg dodatnog protokola uz Sporazum između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga

MLADEN IVANIĆ

Dobili ste Izvještaj nadležne komisije. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih? Nema. Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Hvala.

Uz 12 glasova „za“, data je saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.

Ovim smo iscrpili dnevni red današnje sjednice Doma naroda. Ja vam se svima zahvaljujem i vidimo se sljedeći put.

Sjednica je završena u 17,40 sati